

СТРОИТЕЛ

Брой 11, 12 юни 2009 г., цена 1 лв.

www.ksb.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Паметник на светите
брата Кирил и Методий
бе открит в Чехия

стр. 3

В БРОЯ:

Меглена Плугчиева:
България
ще получава
средства, само ако
спазва правилата

стр. 4

Янаки Стоилов:

Очаквам
сложна ситуация
след изборите

стр. 5

Успешно при-
ключи проектът
Euroconstruct на КСБ

стр. 10

Мениджмънт
на реализма

стр. 11

Българските специ-
алисти срещу при-
родното бедствие
земетръс

стр. 15

Триумф
на младите
български дизайнери

стр. 23

Камарата предлага на властта законодателни промени

Председателите на областни представителства формулираха на среща в Пампорово стъпки за изход от кризата

■ Елица Илчева

Предложения за промени в Закона за обществените поръчки ще подготвят председателите на областните представителства и ръководството на Камарата. На среща в Пампорово бе прието предложението да се съберат в централата до една седмица и да бъдат обработени и официално формулирани до 30 август. Целта е не само да се облекчат строителите в кризата, но и да се осигури по-прозрачна среда за бранша в бъдеще. Домакин на срещата в сърцето на Родопите бе Областно представителство-Смолян. Председателят на Камарата инж. Симеон Пешов съобщи, че официалният годишен доклад на ръководството ще бъде качен на сайта на КСБ на 16 юни. Както е известно, предстоящото общо събрание е насрочено за 25 юни в София. „Идеята на тази

среща е да се проведе спокоен разговор за състоянието на фирмите в бранша и да направим предложения как да решим онези проблеми, които в момен-

та са наболели. Лесно ни беше миналата година, когато имаше работа. Сега всички работим в условията на криза, всичките ни действия трябва да са пре-

мерени, резултатни, точни и ясни. И то готолкова, гоколкото една гражданска структура като нашата може да направи промени”, каза в експозето си председателят.

Той изслуша внимателно всички, които пожелаха да изложат вижданията си за изход от кризата и за състоянието по региони, и даде отчет на строителите за последните си срещи и резултатите от тях.

Още на стр. 8-9

Перла в короната

Фирма „СД Виана“ ООД със
социален проект в град Баня

Президентът на фирма „СД Виана“ ООД Венелин Терзиев, кметът на Карлово инж. Найден Наиденов и кметът на Баня Партен Гичев

На 4 юни 2009 г. в гр. Баня, община Карлово, бе направена първа копка на строежа на нова сграда на детската градина. Първият етап е на стойност 110 хил лева, общата стойност на проекта е над 300 хил. лв. Изпълнител на строежа е фирма „СД Виана“ ООД,

а средствата са осигурени от община Карлово по социална програма. Кметовете на Карлово инж. Найден Наиденов и на Баня Партен Гичев и президентът на фирма „СД Виана“ ООД и зам.-председател на КСБ Венелин Терзиев откриха събитието.

на стр. 6

ОП – КЪРДЖАЛИ

Емил Младенов:

„За разлика от Северозападна България, където има осезаемо обезлюдяване на градовете, тук миграцията е към големия град. В последните няколко години 6 хил. души се преместиха

в Кърджали. Има много работници на Запад – Испания, Холандия, Англия, които със спестените пари си купиха жилища в града. Но сега, когато се връщат, те имат имоти, но нямат работа, което е голям проблем в района.

на стр. 12

Тухла четворка

Минаваше полунощ. Небето над софийското поле се озаряваше от меката светлина на пълнолунието. Сред тишината на лунната светлина строежът самотно се издигаше, оставайки гротескно разкривена светлосянка след себе си. Бай Стоян - пазачът на строежа от нощната смяна, обхождаше обекта и се усмихваше на нещо си свое... Слушаше далечно ехо на жабешкото крякане, което му напомняше детски смях. По същия начин се смееше и неговият малък внук, с когото вчера бяха имали малко прекежиде.

Какво се беше случило?

Малкият караше колелото си с едната ръка, а с другата стреляше по дядо си с капсовия пистолет, който той му беше подарил за Гергьовден.

„Стои, ще стрелям!“, крещеше детето и се заливаше от смях. Но в един момент стрелецът изгуби равновесие и падна на асфалта. Яко ожули коляното, удари си и ръката, реф и сълзи... В Бърза помощ „набързо“ го превързаха и хайде пак... Но малкият така се беше изплашил, когато сестрата му заби инжекцията против тетанус, че горкият си забрави пистолета на бялата кушетка в кабинета... Наложил се после дядо му да се връща обратно, за да вземе любимата играчка.

Бай Стоян обикаляше строежа и стискаше гръжката на същия този пистолет, който след „инцидента“ се наложи да прибира от Бързата. Уж случайно си го задържа, ама то беше и затова, че малкият немирник постоянно гърмеше и стряскаше баба си и кокошките на село. Пък му и беше мило да носи нещо, което да му напомня за внука през дъл-

гите нощни дежурства. Улисан в мисли за изминалия ден, бай Стоян не забеляза как две сенки прескочиха оградата и влязоха в строежа. Крадците бяха дошли да източват нафта от камионите и багера. Знаеха, че нощният пазач е стар и невъоръжен. Очакваха по това време на нощта той вече да спи и се изненадаха, когато застана на пътя им. Бай Стоян също беше изненадан. Но успя да реагира (Все пак беше пенсиониран старшина от армията) и извади детския пистолет от джоба си. Сърцето му пулсираше до пръсване от мисълта, че това е само един детски пистолет с капси, който не може да му помогне срещу въоръжените с метални тръби крадци. Въпреки това насочи играчката срещу тях и изкрещя с всички сили репликата на своето внуче: „Стои, ще стрелям!“

Играеше опасна игра. Но крадците прогължиха да вървят срещу него, защото вярваха, че той няма да посмее да натисне спусъка. В полумрака те не можеха да видят, че срещу тях е насочена играчка. Затова се изплашиха до смърт, когато пистолетът пукна три последователни пъти. Хукнаха да бягат и да прескачат оградата. А бай Стоян продължаваше да гърми, смеейки се и плачейки едновременно. Смееше се, защото беше надхитрил крадците по толкова детски, непринуден начин - като на игра. И плачеше, колкото от преживения страх, толкова и от умиление към този любим детски пистолет, който можеше да стряска не само бабите и кокошките, но и крадците.

За „Тухла четворка“ -
Петър Донкин

Изграждането на столичния метрополитен продължава

600 хил. пътници са били превозени за един месец след пускането на втория участък на първия лъч на столичния метрополитен от станция „Стадион „Васил Левски“ до станция „Младост 1“. Столичани с нетърпение очакват да влезе в експлоатация и целият участък на първия лъч на метрото

от „Обеля“ до „Младост 1“. Метростроителите предвиждат това да стане до 15 септември. Във втория тунел на метрото от станция „Сердика“ до станция „Стадион „Васил Левски“ е изграден 2,3-километров релсов път, като остава полагащото на още 600 м до края на юни. До 20 юли трябва

да бъдат завършени вътрешната архитектура на станция „СУ „Св. Кл. Охридски“, както и подлезът пред Ректората. От 1 до 15 август ще има технологични изпитания във втория тунел. В първия участък на метрото от „Обеля“ до „Сердика“ през май са били превозени 2 175 424 пътници.

24-часов режим на работа на автомагистрала „Люлин“

В момента Националната агенция „Пътна инфраструктура“ (НАПИ) е съсредоточила усилията си по въвеждането в експлоатация до края на юни на първите 5 км от автомагистрала „Люлин“. Работата по останалата част на обекта също не е спирала, заяви изпълнителният директор на пътното ведомство инж. Янко Янков. Земните работи се извършват по цялото трасе и съоръженията - мостове и тунелите, са започнати навсякъде. На този етап от договора с фирмата изпълнител се предвиждат по-големи плащания, тъй като стойността на извършваните дейности е висока. Справките обаче показват, че срокът на изпълнение на строително-монтажните работи е удължен със 123 дни.

По проект строителството на магистралата трябваше да приключи на 30 април 2010 г. Въпреки спирането на междинните плащания по предприсъединителната програма ИСПА гържавата е успяла да покрие разходите със средства от бюджета. Заместник-ръководителят на отдел „България“ в Главна дирекция „Регионална

политика“ на Европейската комисия Карстен Расмусен заяви, че строежът на магистрала „Люлин“ най-вероятно ще се проточи до 2011-2012 г., предвид темпа на строителните работи. По данни от НАПИ в момента строителните работи по магистралата се извършват от около 1000 души, работи се на 24-часов режим.

НСИ обяви рецесия

През първото тримесечие на 2009 г. БВП бележи спад от 5 на сто спрямо четвъртото тримесечие на 2008 г., а през четвъртото тримесечие на 2008 г. спрямо третото на миналата година спадът е от 1,6 на сто, показват данни на Националния статистически институт. НСИ изрично подчерта, че според тези данни икономиката на страната е в рецесия, защото „за рецесия може да се говори тогава, когато бъде регистриран спад през две последователни тримесечия, измерени спрямо предходното тримесечие.“

Новината, не е с оглед на нови данни, а на преизчисляване на старите. От пресцентъра на ведомството уточниха, че председателят на института Мариана Коцева е наредила преизчисляването именно заради дискусията дали сме в рецесия.

През май тя даде няколко изявления за журналисти в този дух. По нейните думи методиката за определяне на рецесията, като се сравняват данните за едно тримесечие с предходното, се е наложила през последната година в света заради кризата. Световната

практика досега беше да се сравнява дадено тримесечие на текущата година със същия период на предходната година, за да се избегне влиянието на сезонни или други случайни фактори, добави тя. Няма универсална дефиниция за рецесия, а цитираното определение е т.нар. техническа дефиниция. По данни на НСИ за първото тримесечие на тази година спадът на БВП е 3,5 на сто спрямо същия период на предходната година. Така на практика бяха потвърдени данните от експресните оценки, обявени още на 15 май.

Има напредък по усвояването на евросубсидии

На откриването на официалното заседание на Националната стратегическа референтна рамка (НСРР) вицепремиерът Меглена Плугчиева подчерта, че е увеличено авансовото плащане по проектите на ЕС с 88 млн. евро и в момента стига до 638 млн. лв. За структурните проекти то е увеличено от 10 до 20%, а за останалите - до 30%. Изграждането на информационната система за евфондовете ще приключи до края на юни, но в момента порталът на структурните фондове вече е с нова визия и предлага разширени функ-

ционални възможности. Тя е свързана с „Рибарство и аквакултури“ и развитие на селските райони.

На форума беше одообен протокол от III заседание и се обсъди Годишният доклад от изпълнение на рамката за 2008 г. и предстоящите дейности по усвояване на средствата от евфондовете за 2009 г.

Основните документи бяха представени от екипа на дирекция „Управление на средствата от ЕС“ на Министерството на финансите, която е основен партньор при усвояване на проектите на ЕС. 160 български общини

с над 500 предложения са се включили в инициативата за набиране на информационни материали, които отразяват успешни реализирани проекти, съфинансирани от предприсъединителните програми, Структурните и Кохезионния фондове на ЕС. Най-добрите от тях са публикувани на Единния информационен портал за европейските фондове в България www.eufunds.bg.

Изминалата 2008 г. е първата от членството в ЕС, за която може да се отчете реален напредък в изпълнението на целите и мерките, заложи в НСРР и оперативните програми.

СТРОИТЕЛЕН КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ПРОВЕЖДА СЛЕДНИТЕ КУРСОВЕ:

1. Курс за координатор по безопасност и здраве в строителството на 18 и 19.06.2009 г.
2. Курс за длъжностно лице по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана на 17.06.2009 г.
3. Курс съвместно със специалисти от фирма „Кнауф“ по специалност „Сухо строителство“ – 29 и 30.06.2009 г.
4. Провежда курсове от заявителите по:
  - Машинно заваряване на полиетиленови тръби
  - Ръчно електродъгово заваряване
  - МАК/МИГ – заваряване
  - ВИГ – заваряване
  - Газокислородно заваряване и рязане
  - Професионално обучение по част от професията

Контакти: 02/ 831 30 68
e-mail: skc@nadejda.net

Паметник на светите братя Кирил и Методий бе открит в Чехия

Инициативата на българите, живеещи в Република Чехия, за изграждане на паметник на първоучителите св. св. Кирил и Методий в чешкото село Микулчице беше радушно приета от членовете на Камарата на строителите в България. На заседание на разширения управителен съвет на КСБ на 20 март т.г. в Кюстендил бе прието решение за участие в дарителската акция по молба на Народното събрание. Присъстващите членове на УС приеха предложението на председателя на КСБ инж. Симеон Пешов камарата да даде 15 хил. евро за изграждането на паметника.

Интересно е да се отбележи, че идеята за паметник на първоучителите отдавна битува в съзнанието на родолюбивите българи и у нас, и в самата Чехия. На определеното място за изграждане на монумента още от 1982 г. българското

землячество поставя паметна плоча, с което увековечава живота и делото на създателите на славянската писменост. По-късно българският скулптор Емил Венков, който живее в Словакия, приема предизвикателството да съгра-

ди паметника: „Приемам това предизвикателство, възнувам се повече от всякога...“, заявява той.

Делегация от представители на наши дарителски организации, водена от председателя на Народното събрание Георги

Пирински, посети с. Микулчице за откриването на паметника. КСБ беше представена от изп. директор Иван Бойков.

Мястото на паметника на

солунските братя не е случайно избран... Издигнат е в археологическия ареал на музея „Томаш Г. Масарик“ в с. Микулчице. Това е някогашният център на Великата Моравска империя. По тези земи се предполага, че е завършил своя житейски път по-големият брат Методий, отдал се на благородното дело на славянското просветителство.

ЕК ОДОБРИ И ПОСЛЕДНИТЕ ДВЕ ОДИТНИ СТРАТЕГИИ НА ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

Главна дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“ на Европейската комисия уведоми българските органи, че одитните стратегии на оперативните програми „Административен капацитет“ и „Развитие на човешките ресурси“ за програмния период 2007-2013 г. са приемливи и отговарят на изискванията от Регламент (ЕО) №1083/2006.

На 28 май тази година Генерална дирекция „Регионално развитие“ одобри одитните стратегии на Оперативни програми „Регионално развитие“, „Околна среда“, „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, „Транспорт“ и „Техническа помощ“. С това към момента ЕК е приела одитните стратегии за всички седем оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове, което е необходима стъпка от цялостния процес по одобрение на оценката на съответствие на системите за управление и контрол на оперативните програми, която се извършва от ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“, определена за одитен орган по оперативните програми.

Франко Фратини:

България е успешен пример за интеграция в ЕС и НАТО

Интересът към вашата страна остава висок, въпреки световната икономическа криза, и вие трябва да се възползвате от възможностите. Италианският бизнес вярва, че трябва да се инвестира в България. Това заяви в разговора си с премиера Сергей Станишев италианският министър на външните работи Франко Фратини, който е бивш заместник-председател на ЕК и бивш комисар по въпросите на правосъдието и вътрешните работи. Той уточни, че досегашният

опит на италианския бизнес в България е много добър.

По време на срещата двамата обсъдиха целия спектър от външнополи-

тически теми, актуални за Европейския съюз. Общото мнение е, че България и Италия могат да постигнат отлично сътрудничество по отношение на политиката за интегриране на страните от Западните Балкани, партньорството на ЕС

на Изток и по въпроса за необходимостта от добър диалог между Евросъюза и Русия.

Според Франко Фратини страната ни трябва да поеме лидерството по отношение на европейската и евроатлантическата интеграция на страните от Западните Балкани. България е успешен пример за интеграция в ЕС и НАТО, категоричен бе той.

Франко Фратини получи орден „Стара планина първа степен“ за изключително големи заслуги в процеса на при-

съединяване на България към ЕС в областта „Правосъдие и вътрешни работи“.

В рамките на работното си посещение в София, което е по покана на българския му колега Ивайло Калфин, двамата ще подпишат декларация за приятелство и сътрудничество между България и Италия и меморандум за разбирателство относно актуализиране на консултациите и сътрудничеството между министерствата на външните работи на двете страни.

Industry Watch: Заплатите за средни позиции са най-високи във Варна и София

Заплатите за средни позиции - които изискват определени качества и умения, но не и специализирано знание - са най-високи във Варна и София, съобщиха от Industry Watch

Разликите между столицата и останалите големи градове не са толкова значими, колкото при заплащането за базови (неквалифицирани) работни позиции. В Русе например заплатите за средни позиции са с около 14% по-ниски от София. „Средните позиции“ са такива, при които служи-

телите лесно могат да сменят фирмите и дори индустриите, ако имат желание да придобиват ново за тях и полезно за работодателя знание. Типичният служител на средна позиция ще владее базово английски, ще е на възраст между 25 и 45 години, ще може да се адаптира бързо в

нова среда и да придобива нови за него функции. Покупателната сила на 1 лев е с около 10% по-голяма в Пловдив и Русе в сравнение със София. Цената на живот остава най-висока в София, а най-ниска - в Шумен и Търговище. В основните български градове имотите остават подцене-

ни, сравнени със София, ако измерим цените им в количество труд (респективно трудът е по-скъп, измерен в имоти). Във всички големи градове, с изключение на Варна, се работи по-малко за едно жилище в сравнение със София. Например жилище в Стара Загора изглежда с около 35% по-евтино

от София, измерено в количество труд. Индексът „цена на живот“ в най-големите градове: ако в София е 100,0, в Бургас е 96,3, Варна - 95,0, Стара Загора - 93,4, Русе - 89,4, Пловдив - 88,6. Това е отразено в Biggest Cities Review - доклад за първото полугодие на 2009 г. от серията изследо-

вателски продукти на Industry Watch. Докладът се базира на специално събрани за изследването емпирични данни от агенцията за маркетингови и социологически проучвания Витоша Рисърч. Industry Watch е частна независима изследователска компания, базирана в София.

Кабинетът се отчете

Правителството направи отчет на свършеното по време на четиригодишното си управление. В рамките на час и половина министър-председателят Сергей Станишев и вицепремиерите Ивайло Калфин, Меглена Плугчиева, Даниел Вълчев и Емел Етем откритоха част от успехите и посочиха, че за стабилността на страната е важно да продължава да се работи отговорно, особено в условия на криза. Премиерът заяви, че прозрачността е основен принцип на функциониране на правителството и посочи, че то е постигнало точния баланс между финансовата стабилност на страната, облекчаване на данъчното бреме и изпълнението на поетите социални ангажменти. Правителството отчита за първото тримесечие на 2009 г. минус 3,5% вследствие на кризата. „Цяла Европа е в рецесия“, обясни външният министър и вицепремиер Ивайло Калфин. През мандата на правителството са привлечени 23 млрд. евро преки чуждестранни инвестиции. Инвестициите в основен капитал са нараснали с около 70%, и 32% от БВП. Търговският обмен за 2008 г. се е увеличил с 14,7% спрямо 2007 г., а износът на стоки за същия период се е повишил с 1,8 млрд., или 15,8%. Размерът на фискалния резерв към края на 2008 г. е 8,4 млрд. лв., като за последните 2 години това е ръст с близо 4 млрд. За първото тримесечие на 2009 г. инфлацията е 4,0%. Данъчната ставка за корпоративния данък беше намалена от 15 на 10%, а осигурителната вноска е намалена с 11,4 процентни пункта, припомни още Калфин. Правителството е премахнало и облекчило с Програмата за по-добро регулиране на 25 режима в централната администрация. Премахнати са и 181 общински режима, допълни вицепремиерът, чиито ресор е и икономиката.

В Българската банка за развитие са налети 500 млн. лева за подпомагане на реалната икономика.

ЕК одобри и последните две одитни стратегии на оперативни програми

Главна дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“ на Европейската комисия уведоми българските органи, че одитните стратегии на оперативните програми „Административен капацитет“ и „Развитие на човешките ресурси“ за програмния период 2007-2013 г. са приемливи и отговарят на изискванията от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

На 28 май тази година Генерална дирекция „Регионално развитие“ одобри одитните стратегии на оперативни програми „Регионално развитие“, „Околна среда“, „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, „Транспорт“ и „Техническа помощ“. С това към момента ЕК е приела одитните стратегии за всички седем оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове, което е необходима стъпка от цялостния процес по одобрение на оценката на съответствие на системите за управление и контрол на оперативните програми, която се извършва от ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“, определена за одитен орган по оперативните програми.

32 млн. лв. за изграждане на завод за преработка на битови отпадъци

Със завода за преработка на битови отпадъци в Шишманци Пловдив изпревари София поне с пет години. Това ще бъде първият реално функциониращ завод в България и ще работи по уникална

за Балканския полуостров технология. Изграждането му ще реши значителния екологичен и социален проблем за община Пловдив, свързан със замърсяването при изхвърлянето на битовите отпадъци в дено при река Марица и същевременно ще спести много пари на пловдивчани. Очаква се заводът да започне работа още този месец, след като Министерството на околната среда и водите издаде комплексно разрешително.

Новият завод е собственост на община Пловдив, а държавата отпусна близо 32 млн. лв., което е две трети от средствата, необходими за изграждането му. Той има капацитет 125 хил. тона и възможност с включването на втора поточна линия да поеме и двойно по-голямо количество отпадъци.

Меглена Плугчиева:

България ще получава средства, само ако спазва правилата

■ Мариана Корчакова

„След критичните доклади на Европейската комисия, ние си направихме съответните изводи и си взехме необходимите поуки. Основното е, че България може да получава средства по европейските програми, само ако спазва правилата, законите и регламентите“, това каза вицепремиерът Меглена Плугчиева, която взе участие в работата на кръгла маса на тема „Изпълнение на проекти, финансирани от ЕС – престиж или необходимост“. Форумът се организира от Института за управление на програми и проекти, от Българската асоциация на микропредприятията и от Фондацията за прозрачни регламенти. По думите ѝ ключов момент в целия процес е дейността на правораздавателната система и когато има установени нарушения, трябва да се налага предвидените в закона наказания. „Имаме напредък в това отношение, но той не е достатъчен.“

Най-скандалните случаи, свързани със САПАРД, все още не са приключили в съда

В Германия отдавна приключиха, а у нас – не“, подчерта вицепремиерът.

Според Плугчиева Европейската комисия гледа на България комплексно, затова всеки трябва да носи своите отговорности. Моделът

Меглена Плугчиева - вицепремиер и Боряна Пенчева от Министерството на финансите

на управление трябва да бъде така променен, че процесът да може да тече много по-бързо. Тя смята, че е необходимо част от пълномощията да бъдат свалени на долу, по места, защото тази централизация в София прави лошо впечатление в Брюксел. „Ние се различаваме от всички други страни членки в това отношение. Хората по места реално не могат да участват в процеса“, изтъкна вицепремиерът и подчерта, че такава е практиката в повечето европейски страни, като посочи за пример Австрия. Според нея трябва да се наблегне

на контрола, защото

„при оперативните програми при нарушение на ЗОП ще се връщат реални пари“

„Заради критиката, която получихме в последната година, вниманието беше насочено към това кой какво е сгрешил. Сега трябва да наблегнем върху добрите практики. Това е, което трябва да се покаже на обществото. По този начин ще се повиши имиджът на страната ни. Това не означава да се скриват проблемите, но когато има резултат, той трябва да се признае“, заяви Плугчиева.

„Към гнешната Централната информационна система, която обхваща всички оперативни програми, е изцяло изградена. До края на юни ще бъде въведена цялата информация“, обясни Боряна Пенчева от Министерството на финансите, която отговаря за системата. Засега гостът го не е ограничен, но се предвижда създаването на електронни услуги за бенефициентите, а също и модул за наблюдение, който ще съдържа публична информация.

Във връзка с предприеманите програми вицепремиерът обясни, че тече изпълнението на проектите по ФАР, по САПАРД предстои да бъде изпратен окончателният доклад, който очакват в Генералната дирекция „Земеделие“, а по програмата ИСПА се наблюдава известно забавяне. „Трябва да се има предвид обаче, че

до края на 2010 г. всички проекти по ИСПА трябва да бъдат завършени

В противен случай парите се връщат в Брюксел“, категорична беше Меглена Плугчиева.

Забраната за тютюнопушенето през 2010 г. би довела до 30% спад на продажбите в ресторантите

Влизането на забраната за тютюнопушенето през 2010 г. би довело до 30% спад на продажбите в ресторантите. Тя безспорно трябва да се случи, но съчетано с кризата в момента, като се вземе и предвид колко са активно пушещите хора в България, положението става доста сложно. Това каза Атанас Димитров, председател на Регионална структура на ресторантите в София към Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация (БХРА). „Прогнозата ми е, че с влизането на забраната за тютюнопушенето през 2010 г. ще се отбележи

спад между 15 и 30%, колкото е сега вследствие на кризата. Това означава 60% спад в продажбите в ресторантите“, каза още Атанас Димитров. Според него хората, които са в наети помещения, няма да могат да излязат от кризата, а тези, които са собственици на имота, едва ще кретат.

Желанието на рестораторите и хотелиерите е да остане възможността за две зали, пушачи и непушачи, а забраната да се въведе плавно, с предвабително запознаване на гражданите, и особено на подраствателите, с проблема. „Не сме против забраната за тютюнопушенето, а сме против тя да се наложи веднага, без да се

даде гратисен период за подготовка на ресторантите, както и за подготовка на хората по-нормално да приемат тази забрана.“ Ресторантите, които не отговарят на тези изисквания, вече могат да минат към заведението, в които не се пуши. А на тези, които са склонни да въведат веднага забраната, държавата би трябвало да направи някакви отстъпки под формата на намален данък печалба в края на годината например. Някакви малки жестове, с които да оберт негативите, които се струват наведнъж върху тях“, каза още Атанас Димитров.

Янаки Стоилов:

Очаквам сложна ситуация след изборите

■ Ренета Николова

Г-н Стоилов, как бихте обобщили работата на 40-ото НС в областта на законодателството?

Законодателната дейност на 40-ото НС беше много интензивна, с голям брой и важни закони, които бяха подготвени, внесени, обсъждани и приети през този период. Ако насочим своето внимание само в правната област, трябва да отбележа новия Наказателнопроцесуален кодекс, Административнопроцесуалния кодекс, Гражданскопроцесуалния кодекс, подготовката в рамките на комисията на проекта за нов семеен кодекс. Виждате каква значителна работа в какви важни области беше свършена. Разбира се, трябва да отчетем и това, което беше направено в областта на икономическото и социалното законодателство. Ето един от последните законопроекти - компенсирателите на притежателите на дългогодишни жилищно-спестовни влогове, така че да се намери справедливо решение. Предприети са и промени, които да отговорят на развитието на икономическата криза през последната година, така че да бъдат съфинансирани фирмите с необходимите средства за запазване на работните места. Регулациите са законите и мога да кажа, че този парламент до голяма степен завърши промяната в законодателството в правната сфера, която започна още в началото на прехода. Затова неговата законодателна дейност беше толкова сериозна по обем, защото миналият и този парламент до голяма степен извършиха синхронизацията на българското законодателство с европейското. Затова моите очаквания са, че следващото Народно събрание ще развие, ще коригира, ще допълва вече формираната законодателна основа. Това не означава, че всички въпроси са намерили своето сполучливо решение, защото в някои случаи дори новото законодателство създава проблеми. Само за пример ще посоча, че значителното ограничаване на касационното обжалване в гражданския процес вероятно трябва да бъде преосмислено, след като се анализира практиката в този период.

На едно от последните си заседания парламентът най-накрая прие в второ четене промените в един от най-важните закони - Семейния кодекс. Какво е основното, което трябва да

Янаки Боянов Стоилов е роден на 8.IX.1958 г. във Велико Търново. Завършил е право. Доктор по право в Софийския университет „Св. Кл. Охридски“. Председател на комисията по правни въпроси в 40-ото НС. Семеен. Ползва руски и английски език.

мент остава да се приеме нов Наказателен кодекс, но този въпрос не бих причислил към групата на незавършените, защото неотдавна беше изработена концепция за наказателна политика. В ход е работата и по нов проект, така че това не е било в плановете на парламента, но неминуемо, когато говорим за кодификацията, остава тази важна задача да бъде решена от следващия парламент.

Кое според вас е най-големият успех на този парламент и кое е най-големият провал?

Няма да се ангажирам с такива оценки, защото обикновено някои злободневни въпроси, които могат да бъдат определени като скандални, имат отзвук, но те нямат чак толкова голямо въздействие върху правната система и някои други въпроси, които имат широко отражение върху живота на гражданите, нямат тази популярност, така че подобен род коментари са до голяма степен погледващи. Аз бих посочил като много важна задача формирането на антикризисна политика, защото днес основните въпроси са по отношение на доходите, на сигурността на работните места, на развитието на икономиката на страната, а това изисква освен непосредствено управленски действия и промени в законодателството. Например като обвързване на финансовия сектор, т.е. засилване на регулациите във финансовата и банковата система така, че те да работят в по-голяма степен за нуждите на реалната икономика. Това са както законодателни, така и управленски мерки и смятам, че те трябва да бъдат продължени и задълбочени буквално в следващите месеци непосредствено след приключване на изборите. Необходимо е също промени в здравеопазването, независимо че една от областите, в които най-често парламентът прави промени, са законите за регулирането на здравната система, но там не е достатъчно да се направят корекции, а

наистина са необходими значителни промени. Мога да посоча и областта на образованието. След като бяха приети критериите за финансиране на училищата, това може да се разглежда само като необходимата първа стъпка, оттам насетне трябва да се промени методиката за финансиране на учебните заведения. Трябва в много по-голяма степен да бъде съобразена със социалните, демографските и икономическите потребности, а не с един механичен принцип на финансиране на учебните заведения. Ако продължи по този начин, ще създава все повече проблеми особено по отношение на професионалното образование и на учебните заведения в по-малките отдалечени населени места.

А как ще изглежда следващият парламент според вас, по-шарен ли ще бъде?

Има риск следващият парламент да изглежда по-зле от сегашния. Тази опасност не трябва да бъде поценявана, защото винаги когато настъпват промени и хората основателно очакват промяна, в много случаи промяната далеч не е такава, каквато те са си мислели, че трябва да бъде. Следователно не става дума за подмяна на някакви лица, а за нещо много по-сериозно, но като че ли голяма част от промените в предишните години са се заключаваели именно в тези повърхностни и конюнктурни изменения, които от своя страна са водели до нови разочарования. От тази гледна точка гражданите трябва да успеят да съчетаят своята критичност, в значителна степен оправдана, към това, което съществува, и заедно с това да търсят начини да постигнат решения, да накарат самите партии да следват политика, която те очакват. Но това никак не е лесно, защото трябва да продължат усилията, тъй като степенята на корупция в страната остава висока, остротата на социалните проблеми също. А като към това се добавят и отраженията на икономическата криза от последната година при цялостното състояние на страната в годините на прехода, можем да прогнозираме твърде сложна ситуация точно в месеците след изборите. И смятам, че трябва да бъдат формулирани ясни ангажменти, да бъдат търсени решения на всички тези проблеми. И това ще бъдат реалните предизвикателства пред 41-вото НС.

БРАЧНИЯТ ДОГОВОР ВЕЧЕ Е РЕАЛНОСТ!

Парламентът прие, че семейните вече ще имат три алтернативни режима на съпругески имуществени отношения - общност (както досега), разделност и режим, уговорен с брачен договор.

Режим на общност ще се прилага, когато встъпващите в брак не са избрали друг. Той ще важи и при брак на непълнолетни или ограничено запрети - те могат да избират алтернативен режим след навършване на пълнолетие или отпадане на запретието. При този режим придобитото по време на брака в резултат от съвместен принос принадлежи и на двамата съпрузи. Независимо на името на кого от двамата се води.

При сключване на брак съпрузите могат да изберат и режим на разделност - всички имуществени права, придобити от съпруг по време на брака, са негово лично притежание. Той може да се разпорежда с тях по време на брака без съгласието на другия съпруг. С изключение на семейното жилище. И при режим на общност, и при разделност, дори семейното жилище да е лична собственост на единия съпруг, той може да се разпорежда с него само със съгласието на другия. Ако съгласие липсва, разпореждането може да стане със съгласие на районния съд, ако е в полза на непълнолетните деца и на семейството. Когато разпореждането е извършено без съгласие на другия съпруг, той може да узакони сделката, ако я потвърди писмено

с нотариална заверка на подписа, но не по-късно от 1 г. При режим на разделност двамата съпрузи отговарят солидарно за задълженията за текущи нужди на семейството.

С брачния договор, който е третият начин за уреждане на съпругеското имущество, се уреждат правата и управлението на имотите отпреди брака и след това, семейното жилище, участието в разходите, имуществените последици от развода, издръжката на съпрузите по време на брак и след развода, издръжката на децата и т.н. В брачния договор не може да се уговаря, че предбрачно имущество на някого от двамата ще стане съпругеска общност (което не пречи на съпруга собственик да прехвърли дял на другия). В брачния договор не могат да се правят разпореждания в случай на смърт, той не може да бъде и завещание. Той се сключва с нотариална заверка на подписите на страните, но ако с него се прехвърля право на собственост или вещно право върху недвижим имот, договорът се заверява от нотариус в съответния район. Съпрузите ще имат неограничени възможности да минават от режим на общност към разделност или брачен договор. И обратното. А съпрузите по заварените бракове могат, ако искат, да запазят режима на имуществовна общност (с подобренията, които кодексът въвежда), но ще могат и да го заменят с разделност или с брачен договор.

знаем?

Новият Семеен кодекс премахва ненужните формалности, за да се сключи граждански брак. В новия закон отпада изискването за предварителното заявяване на желанието за сключване на брак пред общината едва след което се определяше дата за бракосъчетанието. Кандидат-младоженците вече ще могат да избират свободно общината, в която да сключат брак. За самото полагане на подписите ще е достатъчно да представят на лицето по гражданско състояние медицинско, че не страдат от болест, сериозно

застрашаваща живота и здравето на партньора или бъдещето поколение. Но тежкото заболяване отпада като пречка, стига другият да е информиран за него. Облекчава се и процедурата по развода, който вече няма да зависи от продължителността на брака. При „сериозно и непоколебимо“ едностранно решение между съпрузите съдът ще ги разведе по взаимно съгласие, дори и бракът им да е траел няколко дни. Отпада условието, че към такъв развод се пристъпва минимум след 3 години брак. По-цивилизована става и раздялата по желание на един от съ-

прузите. Несъгласието на единия от тях вече няма да е пречка за получаване на развод. А съдът няма да е длъжен задължително да се произнася по чия вина се е разпаднало семейството. Ще го прави само ако някой от съпрузите е поискал това. На всеки етап от бракоразводната процедура съпрузите могат да потърсят медиатор, както и да представят пред съда споразумение за всички или някои последици от развода.

Какво от важните закони остана неприето в този парламент?

За следващия парла-

Перла в короната

Фирма „СД Виана“ ООД със социален проект в град Баня

На 4.06.2009 в гр. Баня, община Карлово, бе направена първа копка на строежа на нова сграда на детската градина. Първият етап е на стойност 110 хил лева, общата стойност на проекта е над 300 хил. лв. Изпълнител на строежа е фирма „СД Виана“ ООД, а средствата са осигурени от община Карлово по социална програма. Кметовете на Карлово инж. Найден Найденов и на Баня Партен Гичев и президентът на фирма „СД Виана“ ООД и зам.- председател на КСБ Венелин Терзиев откриха събитието. „Днешният ден е радостно събитие за всички жители на град Баня, а най-вече за малките граждани – 3-, 4- и 5-годишните. Стремим се да създадем по-добри условия за развитието и обучението им“, каза при откриване на събитието кметът на град

Баня Партен Гичев. С „Честито“ се обърна към жителите на Баня инж. Найден Найденов, кмет на община Карлово. „Отдавна беше време в Баня да се направи нещо в тази посока. Смятам, че град Баня заслужава новата си придобивка. Тя е в контекста на изпълнение на социалната програма на община Карлово. Тук е моментът да кажа, че ако община Карлово е една корона, град Баня е перлата в тази корона!“

„Ще се обърна към вас със „скъпи приятели“, защото се чувствам почти банчанин - каза при старта на проекта Вили Терзиев - президент на „СД Виана“ ООД и добави: - За нас е голяма чест и отговорност, че сме избрани за изпълнители на такъв социален обект, и ще положим всички усилия да го приключим предсрочно и с най-добро качество.“

Президентът на фирма „СД Виана“ ООД Венелин Терзиев, кметът на Карлово инж. Найден Найденов и кметът на Баня Партен Гичев

Г-н Найденов, вие казахте преди минути, че гр. Баня е перла в короната на Карлово, защо?

Баня е перла в короната на община Карлово, защото е на стратегическо място, защото е национален курорт и може да при-

да се развива на места, където инфраструктурата не е добра. Това, което правим в момента, е подобряване на инфраструктурата: приключваме няколко обекта, свързани с тази част от нашата програма. Предстои ни реализацията и на нови обекти в тази връзка.

В рамките на следващите две години на територията на община Карлово ще бъдат инвестирани 150 млн. лв., което означава изграждане на нова ВиК инфраструктура - подмяна на водопроводи, защото те са изключително амортизирани - на около 35-40 години. Изгражда се канализация там, където няма такава, ремонтираме съществуващата канализационна мрежа и изграждаме пречистителни станции най-напред във всички градове в община Карлово и на с. Розино, което има над 4500 жители. Всичко това е в контекста на развитие на община Карлово в посока на всякакъв вид туризъм. В общината има изключително много атрактивни

древен тракийски град.

Друг елемент от програмата на община Карлово е социалната ни политика, за която вече споменах. Тя не е в завидно финансово състояние по много причини, но това не ни пречи да търсим всякакви възможни средства и начини, за да направим необходимото. Ще изпълним своите ангажименти, защото сме обещали.

Как избрахте фирма „СД Виана“ ООД за изпълнител на проекта?

Всички процедури, които правим, са изключително в рамките на закона. Много ще се радвам, ако можете да присъствате отпък нататък, за да видите как работим.

„СД Виана“ ООД беше сред фирмите, които се включиха в конкурса за изграждането на този обект. Тук ще поправа г-н Терзиев, който каза: „Благодаря, че ни избрахте“. Да, ние ви избрахме, защото вие спечелихте проекта, защото предложихте професионално решение! Аз съм изключително угоден правен, че те приеха нашето подусловие, което не бяха длъжни да вземат под внимание – да набират работна ръка на територията на община Карлово и ако е възможно, в частност от гр. Баня. Вие чухте, че условието ни е прието 100 процента. Много сме доволни, че местните хора ще работят и ще по-

лучават заплати по този проект.

Вие започнахте своята работа след проблеми в общината. Кажете няколко думи за тежкото наследство, което поехте. Какви проблеми и трудности срещнахте?

Бях се зарекъл да не коментирам проблемите, които съм наследил, защото в края на краищата един кмет наследява и активите, и пасивите. За мое голямо съжаление аз наследих повече пасиви, отколкото активи.

Първо, нашият екип наследява община Карлово в края на 2007 г. с около 6 млн. и половина дефицит.

■ Ренета Николова

Венелин Терзиев - президент на фирма „СД Виана“ ООД

Г-н Терзиев, ще ни кажете ли нещо повече за старта на изграждането на ново крило на детска градина „Вяра, надежда и любов“ в гр. Баня?

Проектът представлява реконструкция и достройка на ново тяло на детската градина в град Баня, Карловско. Той има

две основни цели. Първата е чисто социална - да задоволи потребността на местното население от леглови фондове за детската градина – необходимо е място, където хората да могат да оставят своите деца. Втората цел е да помогнем за решаването на проблема с безработицата. Искам да спомена, че още при подаването на документите за участие в конкурса ми направи впечателни впечатления на социални норми от страна на кметството, които ние приехме да изпълним с радост. Обещахли сме и сме го изпълнили - всички, които ще участват в реализирането на обекта, ще бъдат местни хора. Така помагаме за решаването на проблема

с безработицата в тези трудни времена.

Вие реализирате и друг свой проект в гр. Баня. Хотелът, който изграждате, се очаква с голям интерес от жителите на Баня и Карлово, а и не само. Кога да очакваме официалното откриване?

За съжаление през ноември миналата година се наложи да преустановим работата си - заради кризата. Плановете ни са в края на юни или началото на юли да възстановим работата си по него. Надяваме се преди Коледа 2009 г. да открием хотела и разбира се, в „Строител“ пръв ще научи за това.

Как работи КСБ с местната власт – в случая как работите с община Карлово и градските власти в Баня?

Камарата на строителите работи добре не само в община Карлово и в гр. Баня. КСБ има добре развита структура и областни представителства в 28 града, което значи всички областни центрове плюс Дупница и Козлодуй.

В какъв срок е планирано да завършат строителните работи на детската градина?

Поех ангажимент и обещах градината да стане предсрочно. Но нашият колектив ще направи всичко възможно да предаде обекта не просто по-рано, а с качеството, което е запазена марка за нашата фирма. Вие знаете, че „СД Виана“ ООД има награда за сграда на годината в категорията обществена сграда. Така че на този обект ще се помъчим да постигнем същите качества и добротото ниво, което винаги сме поддържали. Надявам се някой ден да получим наградата и за изпълнението на детска градина. Дано това да е в гр. Баня. ■

Кметът на Карлово инж. Найден Найденов:

Фирма „СД Виана“ ООД е с изключително добри възможности и показва, че може много.

Ще инвестирате 150 млн. лева в инфраструктура.

влече изключително много туристи и инвеститори. Такива има и в момента – фирмата, която спечели конкурса за реконструкцията и доизграждането на детската градина, приключва строителството на Спортно-оздравителен център в курортния град и това е поредното доказателство, че тази фирма е с изключително добри възможности и показва, че може много.

Поводът, който ни е събрал днес, е стартът на една добра инициатива. Какви са другите приоритетни проекти на общината?

Днешното събитие е един от елементите на цялостната ни програма. Ние работим по три основни направления. Карлово, заради своето географско разположение, има предпоставки за развитие на туризма. Но туризъм не може

се разработват. За съжаление трудно се намират средства за култура. Съвместно с Министерството на културата, с помощта на Националния институт по паметниците на културата и на нас, от община Карлово, ще се постареем да се реализират всички археологически и исторически обекти, които са на територията на община Карлово. Сигурно вие знаете, а и цяла България знае, че тук бяха намерени изключително ценни находки, част от които не са разработени в крайна сметка. Един от обектите е оценен много високо от специалистите – съкровището край село Дъбене, съдържащо повече от 15 хил. златни предмети. В момента се работи и по разкопки на обект край с. Левски, където е открит

Преустройството на детската градина в град Баня заема ключово място в нашата социална работа.

Концесия за тунела под Шипка

До 15 юли може да бъде заявен инвеститорският интерес

■ Мариана Димитрова

Правителството ще обяви процедура за концесия по изграждането и стопанисването на бъдещия тунел под Стара планина, съобщиха от Националната агенция „Пътна инфраструктура“ (НАПИ). В програмата „Старопланински проходи“, която е разработена в Министерството на транспорта, тунелът е със статут на приоритетен обект. Агенцията публикува покана за заявяване на инвеститорски интерес с краен срок 15 юли т.г. Участъкът от Габрово до град Шипка, по който ще бъде изградено съоръжението, е част от

коридор №9. Той осигурява основни транспортни потоци между Румъния, Бъл-

гария и Гърция. Известно е още, че това е 100-годишна мечта на габровци.

В момента българският участък минава през прохода Шипка. Мястото е с надморска височина 1200 м, което прави пътя проблемно през зимата. Новото трасе под Шипка ще е с обща дължина 30,67 км и ще включва един тунел от 3,22 км и още 4 по-малки - между 100- и 300-метрови, както и 10 мостови съоръжения.

Заявленията за интерес не ангажират с бъдещо участие в процедурата нито инвеститорите, нито НАПИ, съобщиха от агенцията. Целта е да се създаде база данни за фирмите, които ще следят развитието на проекта.

Решение за процедурата се очаква през тази или следващата година. Оферти вероятно ще бъдат подадени най-рано през лятото на 2010 г., след което ще бъде възложен договорът за концесия, казаха още от НАПИ.

Проектирането на западния обход на Габрово с тунелно преминаване на Стара планина в момента се изпълнява с финансиране по програма ИСПА.

Наскоро кметът на Габрово Томислав Дончев заяви, че кандидатите да дълбаят тунела вече са 4. Представители на чешката компания „Метростаф“ пък обсъдиха в Габрово възможностите за стро-

ежа на тунела. За момента това е най-сериозният заявен инвеститорски интерес.

Според областния управител Светлозар Тодоров компанията има голям опит в изграждането на подобни съоръжения. Оборотът ѝ миналата година е бил около 3 млрд. лв. Представителят на фирмата за България е заявил, че очакват да се появи обявата за заявяване на инвеститорски интерес, за да легитимират пред МРРБ своите намерения. Чехите са били кандидати за изграждането на Дунав мост-2 и софийското метро, но не са били класирани.

„Балканстрой“ със 100% ръст на печалбата

„Балканстрой“ АД отчита 100% ръст на консолидираната печалба на годишна база до 3,7 млн. лв. за първото тримесечие на 2009 г., показва отчетът на дружеството, публикуван от Българската фондова борса - София, където се търгуват облигациите на компанията.

Дружеството е завършило строителството на своя обект „Св. Иван“ в Банско, в резултат на което е стартирало сделки по прехвърляне и продажба на апартаменти от комплекса, което се е отразило на резултатите във финансовия отчет.

„Балканстрой“ е главен изпълнител на проекта „Сан Стефано Плаза“ срещу БНТ в София. Преди по-малко от месец „Балканстрой“ преряза лентата на завод за дървесина в Разлог. Той е разположен на 10 хил. кв. м площ. 70 млн. лева струват само технологичните линии за производство на инте-

Само преди седмица собственикът на „Балканстрой“ Николаю Калоянов (в средата) уцари първа копка на нова спортна зала в Разлог. Фирмата участва в проекта с терен от 8,3 декара

риорни врати и дограма, на трислойни платна и трегери, на слепени греди, на дървени пелети за отопление, сушилните и цехът за разкрояване. Проектът е съфинанси-

ран от Пощенска банка. Бизнес планът предвижда до края на 2010 г. екипът на компанията да достигне 450 души, като наети ще бъдат основно от Разложката котловина.

Проекти за милиони в Попово

С два строителни проекта, спечелени по Оперативна програма „Регионално развитие“, се похвали община Попово. Първият е на стойност 1 502 169 лв. и е за саниране и преустройство на Дома за деца, лишени от родителски грижи в малката община.

От 64 кандидатури общини по програмата за строителство в социалната сфера проектът на Попово е класиран на второ място.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ е одобрен и втори проект за децата от дома. Той е на стойност 229 572 лв.

През май местната власт кандидатства за

кредит от фонд ФЛАГ на обща стойност 2,3 млн. лв. Целта на исканите кредити е финансово подпомагане на изпълнението на двата описани по-горе проекта, което гарантира, че малката община ще се разплати навреме със строителните фирми.

Община Попово има богат опит в осъществяването на разнообразни по обхват и предназначение проекти, осъществени с финансовата подкрепа на програма ФАР, САПАРД, ИСПА, Социално инвестиционния фонд и дори Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, Програмата на ООН за развитие.

Второ, за наше най-голямо съжаление от 15,559 млн. лв. почти 2 млн. бяха похарчени за други дейности по икономиката и тогава това не е било проблем, защото имахме преходни обекти. Сега, в разгара на лятото на 2009 г., ние приключваме всички обекти по 282 постановление на Министерския съвет. И тези 2 млн. вече са в дефицит. Сега няма да имаме възможност да се разплатим с фирмите изпълнители. Кризата ни действа негативно и част от нещата, които предвиждахме, няма да се осъществят заради стагнацията на пазара. И очакваните продажби по тази причина няма да се реализират, защото по наше време не сме наследили нито един атрактивен обект, който да продадем на изгодна за нас цена, за да покрием всичко, което ни предстои да плащаме. Разчитаме единствено и само на това, че сме се включили в специална програма за продажба на атрактивни земеделски земи, подходя-

щи за изграждането на фотоволтаични централи. И тъй като община Карлово се оказа в първата петица по слънцегреене в България, вероятно всички тези инвестиции ще се случат. Но в момента кризата пречи на инвеститорите. Важно е, че търсим и вярваме, че ще намерим средства, за да покрием всички свои задължения. Търсим различни форми и начини, за да компенсирате, защото шом фирмите си свършат работата, ние сме длъжни да платим. Искам да ви кажа, че вследствие на лошото управление на финансите в предходния мандат до момента, за петте месеца на годината, сме получили искове от съдия-изпълнители в размер на приблизително 800 хил. лв. Преди няколко дни загубихме във Върховния съд и делото за т.нар. Етнографски музей в Карлово, с което губим едно добро място за Карлово и карловци и поради осъдителната присъда дълговете ни се покачват с още 510 хил. лв., като

овъзмездяване за това, че двете фирми губят ценния имот, предвиден за музей. Дълговете ни вече са 1,3 млн. лв. и разбира се, не са разчетени в бюджета, защото не са предвидени. Тези факти добавят тежест и възпрепятстват дейности, които искаме да направим. Но след като сме поели кръста, ще си го носим, както се казва – трябва да се справим, да намерим разумни решения и да изпълняваме всички свои задължения. Ще вървим напред. ■

Г-н Доралийски, какви са интересите и амбициите на общината във връзка с европейските фондове, и в частност в сферата на строителството?

Очакваме положително решение за отпускане на бюджетен кредит в размер на 150 млн. лв., с който би работила общината при финансиране на проектите, които ние сме разработили. Участваме в ОП „Околна среда“ по мярка

Евгени Доралийски зам.-кмет на община Карлово

321 за развитие на селските райони. Това са парите, с които очакваме да бъдат финансирани нашите проекти и през следващите години да работим за развитието на селищата на територията на община Карлово.

Има ли големи строителни проекти, чието развитие предвиждате?

През тази година сме

планирали да довършим всичко започнато от минали години. От 2008 г. започнахме да работим по няколко инфраструктурни проекта, които трябва да приключим и да въведем в експлоатация през следващите месеци. Текущ проект е рехабилитацията на участък от пътя Кърнаре-Христо Даново, който стои нерешен няколко десетилетия. По този начин ще решим част от проблемите на тези две селища.

Продължаваме работата по започнат проект за благоустрояване на улица „Васил Караиванов“ и прилежащите ѝ улици. Това включва водопровод, пътни настилки, част от канализацията. Проектът е в размер на около 7,200 млн. лв., финансиран от През-

приятието за управление на дейностите по опазване на околната среда към МОСВ.

Довършваме двата проекта за реконструкция на централната градска улица и Околовръстния път Б-64 на града. Разработили сме три проекта за трите кръгови кръстовища на входовете и изходите за София, Бургас и Пловдив. Тези проекти са за над 1,5 млн. лв. Много добре върви подготовката на проектите в НАПИ за тези кръстовища и се надяваме до края на годината да получим финансиране.

Приключваме до две седмици и проект по програмата „Красива България“, който е за реконструкция, озеленяване и изграждане на алеяна система за параклиса „Света Марина“ – любим и почитано място за карловци. Довършваме проект за пречиствателна станция на Карлово, който също очакваме да бъде одобрен. Надеждите ни са той да получи над 20 млн. лв.

Камарата предлага на властта

Председателят на камарата инж. Симеон Пешов и изпълнителният директор Иван Бойков са готови да обсъдят всички предложения на строителите от страната

Областните представителства

■ **Елица Илчева**

„Наскоро един работник ме попита: „Каква е тази фирма SALE, която е навсякъде?“ Това говори достатъчно за състоянието ни в момента. Няма купувачи на продукцията ни, няма предприемачи, няма инвеститори. Но искам да сте сигурни, че в ръководството на Камарата в София работим много, за да облекчим фирмите. Още през октомври казахме, че спасението на отрасъла е в европейските фондове – те са номер едно в програмата за нашето спасение. Ние в Камарата поставяме много остро пред властта проблема за обществените поръчки. Камарата не може да реши всички въпроси, но се опитваме с всички начини да подпомагаме и да предприемаме действия, с които помагаме.“ Това каза пред областните председатели шефът на Камарата инж. Пешов. Той информира участниците в срещата в Пампорово, че е запознал министър Пламен Орешарски най-подробно със състоянието на бранша. „Със сдружението на общини-

те протестирахме срещу едно писмо на Европейската комисия за критериите на ВИК проектите. Ефектът от това бе че ЕК направи среща с трите министерства – на регионалното развитие, на околната среда и финансовото, с нашата Камара и сдружението на общините. В резултат на това се формира комисия, която помогна да се премахнат тези груби критерии, като например този за 900 евро на еквивалент жител. Мисля, че веднага след изборите ще се отпуснат още 1,7 млрд. евро по „Околна среда“, информира още председателят. Той разказа и за среща с вицепремиера Меглена Плугчиева, пред която представил конкретни факти за изопачени търгове. „С г-жа Плугчиева се договорихме в законите да се пише, че гражданските структури имат право на минимум двама души наблюдатели без право на глас, които да гарантират прозрачност на процедурите“, каза още Пешов. След предложение от областния председател на Хасково Александър Керимов строителите да протестират на улицата

Пешов заяви:

„Лично аз съм против организирането на стачки. Не одобрявам предложението за уличен протест и миналата година, когато имаше неразплатени суми от Националната агенция за „Пътна инфраструктура“ (НАПИ). Тогава успяхме да наложим с преговори да се направи разплащане.“

Според зам.-председателя Венелин Терзиев е наложително да се работи много силно за законова база. „Проблемът, колеги, е, че не сме достатъчно активни и се жалваме, а вместо това трябва да се стезнем. По проблема с ДДС разплатихме имейли до всички регистрирани в регистъра с молба да се разгледа и обсъди въпросът и да се върне мнение. Обратните писма, които получихме от всички 5000 в регистъра, бяха 8. Трябва да искаме, да искаме повече, защото не всичко ще ни бъде дадено. Трябва да даваме публичност на предложенията си за законодателни промени. Кризата е днес, но тя ще си отиде. Въпросът е сега да се създават условия за следващите след нас и за тези, които ще останем

Розета Маринова, ОП-Плевен:

Ситуацията налага да сме крайни

По 30 фирми от цялата страна участват в търговете в Плевен. Кое е показателно какво става и до каква степен всички сме останали без работа. Мисля, че периодът между двата тура избори е подходящ да се организираме, за да започнем дебати. Защото сега няма кой да ни чуе, но можем да се подготвим и в момента, в който вече има сформирано правителство, да излезем с конкретни предложения. Ситуацията сега наистина налага да бъдем крайни, да заявим на новото правителство категорично какво е състоянието, като това трябва да го направим ние, председателите на ОП-тата, трябва да обединим усилията си, да обобщим информацията и да заявим колко зле е нашият бранш. Ние проведохме среща с действащите депутати. Освен че поставихме проблемите си, излязохме и с конкретни предложения за изход от кризата. Той не е един, но нещата, които можем да правим, са едни - обединяваме се за участие в търгове, правим срещи

с общинските и областните ръководства, правим обучения за участие

в програмите. Защото, ако печелим проекти, ще има пари.

По отношение на законодателните промени в Плевен направихме предложения, които да подпомогнат или да облекчат финансово фирмите. В момента фирмите хем нямат оборотни средства, хем държавата ни товари финансово. Например авансовата вноска на данък печалба сега се определя на база печалба от миналата година. Знаем, че 2008-а беше финансово добра година, сега всяка фирма е длъжна да преведе средства на база тази печалба, въпреки че тя няма да се достигне, а и няма оборотни средства.

Относно ДДС също трябва да внесем искания за промени.

От строителните фирми в Плевен се постави и въпросът за минималните осигурителни прагове, които се приеха миналата година, когато кризата не се очертаваше.

Инж. Албен Родопманов, ОП-Смолян:

От нас зависи да ни се чува гумата

законодателни промени

формулираха на среща в Пампорово стъпки за изход от кризата

и след кризата. Мисля, че всички, които сме тук, ще оцелеем, но трябва да работим за това", завърши Терзиев.

„Законът за обществените поръчки досега беше променен *N* на брой пъти, където *N* е достатъчно голямо число. Бяха събирани предложения от всякъде и в края на краищата нито едно не мина, защото тези, които са на филтъра, знаят какво означава съответната промяна. Ако има малък процент вероятност новата власт да направи съществена промяна в закона по посока на ваши предложения, това няма да бъде възможно, ако преди това не бъдат по подходящ начин показани няколко кметове или председатели на комисии, които използват вратички в този закон”, изрази мнение председателят на Централния професионален регистър доц. Георги Линков.

Николай Георгиев от ОП-Ямбол, по чиято инициатива преди време стартираха срещи на областните представителства с местните власти, съобщи че УС на Камарата в Ямбол е на-

В неформална обстановка се раждат най-добрите идеи, категорични са председателят на ОП-Хасково Александър Керимов и зам.-председателят на Камарата Венелин Терзиев (вдясно)

правил поредната кръгла маса с комисиите по ТСУ и обществен транспорт към местния парламент, както и с председателите на Камарата на инженерите в инвести-

ционното проектиране и Камарата на архитектите. „Целта ни беше да поставим едно искане: УС на Камарата да влезе като консултативен орган към двете комиси-

и към Общинския съвет. Това е много прозрачна цел но и много важна – да имаме достъп до общинските поръчки и търговете. Защото прагът, който определя Законът

за промяна в закона по ТСУ, е много висок за помалките общини. Както Камарата успя да направи промяна в закона, с която наши специалисти да участват в конкурси за

проекти над 2 млн., така трябва да вкараме наши представители и в комисиите за всички търгове, да няма праг. Така ще се създаде прозрачност”, каза Георгиев.

„В Смолянското ОП кризата изгони инвеститорите, а 60% от заетите хора тук са в област строителство. Те работеха из цялата страна, а когато си останали у дома, питат: „Как ще ни помогне Камарата?“ Истината е, че тя не може да ни помогне пряко с намиране на работа. Ние в ОП оформихме обаче предложение да направим сдружение от членовете на ОП, които желаят, и предложихме договор за сдружаване, като идеята на договора беше да участваме в по-големи поръчки. Нужна ни е постоянна връзка с общинските администрации и представителите на държавата по места. Получихме уверение от общините, че ще бъдем поканени да участваме в комисиите за обществени поръчки, но така или иначе още нямаме реално участие.

А когато на търговете има наш човек, той ще може да следи дали е правилно проведена процедурата, което е изключително важно. От нас зависи да ни се чува гумата. Трябва да използваме всеки повод, за да представяме нашата работа. Темата с финансирането от банките също е изключително болна при нас, в малките населени места. Тук банкерите са изключително предпазливи.

Александър Керимов, ОП-Хасково:

Да помислим за общи протести

И последните, които работеха в Хасково, спряха. 90 на сто от строителите са без работа. Някои се надяваха на обекти по САПАРД, но и оттам не пускат пари. В Хасково няма общински обекти, строителите се чудят какво

да правят.

Въпросът е защо ние като браншова организация не изкажем нашето желание да не се случва това. Предлагам дебати дали не е по-добре физически да покажем, че ние, строителите, сме една огромна

сила, една огромна маса, която има потенциал да се бори за правата си. Защо да не направим един митинг в цялата страна, по областни представителства, и да покажем, че това, което се случва, не ни устройва.

Атанас Кирилов, ОП-Кюстендил:

РДНСК трябва да се справи с нелегалните

Кюстендил е един от малките градове и нашите фирми нямат достатъчно работа. Но има доста обекти за изолация на сгради – обществени и частни. Проблемът с тези сгради е, че те се работят от строители, които се обучиха при нас и се отделиха – без фирми, без официално присъствие. Когато те свалят на частника 1000 лв., той пред-

почита групичката и не го интересува, че тя не плаща данъци. Трябва да инициираме проверки на РДНСК и инспекцията по труда по такива малки обекти. Можем да захраним малките фирми, ако РДНСК отстрани нелегалните. 60% от частните къщи в Кюстендил се санират от нерегистрирани групи работници.

Мисля, че е добре на

централно ниво Камарата да подготви един такъв призив или, ако трябва, по области да направим среща с представители на инспекцията и да проверим не друго, а дали са вписани в регистъра и дали имат право да упражняват такава дейност. Тези строители не осигуряват и гаранции. Важно е да се огласи проблемът.

КСБ в епицентъра на традиционния бал на сираци, организиран от президента Първанов

■ Дария Захариева

Фирми на КСБ са извършили санирание и частичен ремонт на много от домовете за сираци в цялата страна.

В КСБ са готови да обучават и да назначат на работа завършващите младежи в неравностойно положение.

Президентската институция организира в Дом №2 на резиденция „Бояна“ традиционния абитуриентски бал за деца, лишени от родителска грижа.

По време на младежката трудова, образователна и социална борса бяха представени социалните, образователните и трудовите възможности за реализация на младите хора от домовете. Тази година борсата беше открита от президента Георги Първанов.

Традиционната среща на държавния глава и съпругата му с директорите на домовете за деца започна в празничната вечер.

Гости на държавния глава в резиденция „Бояна“ бяха 303 абитуриенти от

Снимки Георги Сотиров

59 специализирани дома, общински институции и училища за предоставяне на социални услуги на деца, лишени от родителска грижа.

За пореден път за завършващите беше организирана и трудова борса. Така бе дадена възможност на над 260 младежи до края на тази година да се обучат, да придобият професионална квалификация, да

стажуват и да започнат постоянна работа.

На откриването присъства министърът на труда и социалната политика Емилия Масларова, министърът на здравеопазването Евгений Желев, народният представител Евгения Живкова, председателят на Държавната агенция за младежта и спорта Весела Лечева и други.

80 младежи ще могат да стажуват при работодатели. Допълнителна възможност за работа с договор за две години ще

получат 100 младежи, завършващи и средното си образование през тази година.

През годините повече от 3500 младежи, лишени от родителска грижа, са имали своя

Президентът Георги Първанов приветства абитуриентите от випуск 2009

МТСП осигурява възможност за обучение на 80 младежи - за професионална квалификация, компютърна грамотност и за изучаване на чужд език, посочи министър Емилия Масларова.

абитуриентски бал, организиран от президентската институция. 120 младежи са преминали безплатни подготовителни курсове за висши учебни заведения, кандидатствали са и са студенти, отбеляза пре-

зидентът Първанов.

Представители на „Главболгарстрой“ в лицето на Центъра за квалификация на българския строителен лидер и Строителния квалификационен център на Камарата (СКЦ) също подкрепиха президентските инициативи и запознаха абитуриентите с възможностите за добро професионално обучение по много търсени в момента строителни специалности.

Камарата на строителите участва със свой отделен щанд в тази проява. Включиха се представители на фирми, които членуват в КСБ като „Монтажи“ от София и „Борг“ от Варна, както и екип от специалисти.

Членовете на КСБ се включиха и в инициативата на президента Георги Първанов „Клуб Приятели“ за санирание и частичен ремонт на домовете за сираци от цялата страна. Подпомагането на деца и младежи от специализираните общински институции за предоставяне на социални услуги е добра традиция за членовете на КСБ.

Успешно приключи проектът Euroconstruct на КСБ

Камарата на строителите в България, в партньорство с Регионалния съюз на строителната индустрия – Северен Рейн-Вестфалия, успешно реализира проекта „Подобряване на компетенциите на експерти по професионално образование и обучение от строителния сектор в контекста на европейската квалификационна рамка и иновативни методологически техники“ - Euroconstruct. Финансирането на проекта, управляван от Центъра за развитие на човешките ресурси, се осъществи по програма „Учене през целия живот“, секторна програма „Леонардо да Винчи“, по мярката „Мобилност“ на специалисти в областта на професионалното образование и обучение за строителния сектор.

Инициатор на проекта Euroconstruct беше Камарата на строителите в България. Реализирани бяха целите на програмата: подобряване на качеството и иновациите в системите, институциите и практиките за професионално образование и обучение, трансфера на добри практики в тази област. Осъщественият проект беше в съответствие с основните политики и принципи на Европейската квалификационна рамка, подкрепяща стандартизиране на изискуваните знания и умения по специалността, повишава-

не на нивото и задълбочаване на сътрудничеството между КСБ и водещите европейски социални партньори.

Организацията домакин – Федерацията на строителната индустрия в Северен Рейн-Вестфалия, е партньор на КСБ по различни инициативи на Програмата за учене през целия живот. Немският партньор е с богат опит в областта на професионалното обучение и сертифициране на професионалните умения на специалистите в областта на професионалната квалификация и е водещ в дуалната обучителна система. Насърчавайки чиракуването и практиките в индустриални предприятия, обучителите играят ролята на медиатор между ра-

ботодателите и курсистите. Партньорът бе избран поради ценния опит в професионалното ориентиране и образование на строителни кадри, повишаването на квалификацията на обучителите и много добрата материално-техническа база. Настоящият проект е продължение на успешното партньорство между Камарата на строителите в България и Центровете за ППО на Немската строителна индустрия. Обменът на добри практики със специалисти в областта на ППО от Германия бе насочен към разширяване на институционалното сътрудничество с тази федерация, с която КСБ е сключила споразумение за сътрудничество в областта и като приоритетна дейност е

заложила обмен на експерти по ПОО. Мобилността се проведе в центровете за ПОО на немската строителна индустрия в Северен Рейн-Вестфалия – в зали за семинари, с презентации от страна на немски преподаватели и мениджъри, и в работните халета, където протича практиката

на учениците. Немският партньор осигури достъп до 3-те центъра за ПОО – Керпен, Есен и Хам, както и транспорт.

Продължителността на проекта бе 12 месеца. Тя бе определена от вида на предвиденото практическо обучение – 2 потока по 5 ползватели (общо 10 души ползватели). Практиката на отделния поток бе с 1-седмична продължителност в периода декември 2008 г. – май 2009 г. в центровете за професионално обучение. Първата група ползватели премина обучението в Германия – гр. Керпен през декември 2008 г. (06.12.–13.12.), а втората група през март 2009 г. (28.03.–04.04.).

Реализирането на проекта даде възможност за

практическо обучение и усвояване на знания и умения за управление на центровете за професионална квалификация, методологически методи и мениджърски знания, e-learning и иновации в сектора. Добавената стойност в обучението на ползвателите се допълни от възможностите за подобряване и разширяване на образователните услуги, предлагани от институциите, повишената мобилност в сектора и стремително навлизащите нови технологии. Реализирането на проекта осигури повишаване на качеството на обучението и неговата конкурентност на европейския трудов пазар и е сериозна предпоставка за повишаване на институционалния капацитет и за прозрачност и сертифициране на квалификациите в сектор „Строителство“.

Ползвателите се запознаха с една от динамичните и иновативни системи за ПОО по отношение на строителния сектор и подобриха езиковите си умения в съответната област. Запознаха се с подходите при управлението и администрирането на центровете за ПОО в Северен Рейн-Вестфалия. Запознаха се с техните проекти и с ИКТ за строителството

Ползвателите по проекта изразиха висока степен на удовлетвореност от проведеното практическо

обучение в областта на ПОО, ИКТ, реализацията на проекти, организацията на обучението в строителния сектор в Германия, което е особено важно за тяхната професионална дейност в ЦПО.

КСБ успешно реализира този проект, който е от особено значение както за ръководителите на ЦПО, така и за фирмите - членове на КСБ, чиито работници се обучават в тези центрове. В подкрепа на професионалното образование и обучение в сектор „Строителство“ в началото на 2009 г. звеното „Управление на проекти“ към КСБ подаде три проектни предложения в ЦРЧР по програма „Леонардо да Винчи“, мярката „Мобилност“, и очаква резултатите от оценката до края на юни 2009 г. Целевите групи на тези предложения са мениджъри на фирми - членове на КСБ, директори на професионални гимназии по строителство, архитектура и геодезия, учители от тези професионални гимназии. Добрите резултати от този тип проекти ще рефлектират върху крайните ползватели – обучителите, учениците и строителните фирми, търсещи строителни кадри с висока професионална квалификация, съответстваща на съвременните изисквания на пазара на труда в България и Европа.

Мениджмънт на реализма

Когато една фирма стъпи на чуждестранен пазар, се оценява това, което може, а не имиджът на страната, от която идва

■ Силвия Рагославова

Вероятно твърде малко хора знаят какво има на улица „Борисова“, 47 в град Русе. Тези обаче, които се занимават със строителство в града със сигурност знаят отговора – висок професионализъм. Всъщност на улица „Борисова“, 47 се помещава офисът на фирма „Интис“ ООД. Свидетелство за високия професионализъм са всички сертификати и награди, които висят по стените на офиса.

Един от нейните собственици е г-н Теодорин Патриков. Защо фирмата му вече 15 години работи успешно както в страната, така и в чужбина, става ясно от две неща. Първо, според думите му, когато изграждаш сгради, е много важно да знаеш какви грешки си допуснал в миналото и да се учиш от тях, да не ги повтаряш в бъдеще, да се стремиш всяка следваща да е по-добра от предишната... И второ, когато планираш, да си здравео стъпил на земята. „Не мога да си представя фирмата след 10 г., предпочитам да правя планове за година, две. Другото е плод на фантазия, от която не могат да се правят планове“, казва той.

„Интис“ ООД е създадено през 1993 г., а съоснователите му са четирима - Теодорин Патриков, Огнян Вълканов, Радяна Димитрова и Неделчо Ботев. Те били колеги, но и приятели в живота. Много им помогнало това, че всеки от тях е специалист в различна област. „Единият разбира от машиностроене, механикация и металообработка, другият е оглавявал строителна лаборатория по време на централизираното държавно управление, сега развива направлението за шпакловачни смеси, бои мазилки и т.н.“, споделя Патриков. Ако бизнесът изначално е сфера, в която съгласията се постигат трудно, понякога дори между съдружници, то това съвсем не се отнася до съвместната работа на четиримата. По думите на Патриков през всички тези 15 години съоснователите на „Интис“ ООД са се разбирали отлично.

Що се отнася до идеята да се започне частен бизнес в тези ранни години на прехода, за Патриков това не изглеждало толкова рисково начинание. „Товага вече беше ясно, че повече строителни компании в света са частни, по това време всички ние работехме в държавната система и въпреки усещането, че тя все пак

някак си се развива, това развитие ни се струваше безперспективно“, коментира той.

Основно фирмата се занимава със строителство, но има и голям дял на предприемачество – около 40%. „Сега се очаква тази дейност да бъде свита за сметка на нарастването на кандидатстването на различни конкурси на различни инвеститори както в частния, така и в публичния сектор“, прогнозира управителят.

Има и регионални инициативи, с които се занимава дружеството. Една от тях всъщност е дошла по линия на Камарата на строителите в Русе. „Ин-

тис“ ООД е главен изпълнител на възстановяването на монументален храм в района. Това е църквата „Всех Святых“. Изпълнението на тази задача е трудно, не само защото храмът е голям, но има куполи, медни ламарини и др., което изисква майсторство в изпълнението на детайлите.

Иначе компанията има зад гърба си около 300-400 обекта. „Само миналата година имаме 27 обекта - и такива за около 5-10 млн. лв., и такива за около 40 хил. лв.“, разкрива Патриков.

Личният му опит в строителството датира от 30 години. „Най-важното, което трябва да се

знае, е, как да се работи с институциите. Другото, което трябва да се следи постоянно, какво правят водещи фирми, как и дали това може да се адаптира на нашия пазар“, казва той.

Човешки ресурси

В началото екипът на „Интис“ ООД бил малък – 5 човека. Днес броят им е 370. Как точно се управляват толкова много хора? „Работим в стегнат екип, в който техническите ръководители на обекти са най-важните действащи лица. По отношение на хората се стараем да чувстваме техните проблеми и тревоги, като разчитаме на взаимност от тяхна страна, да живеят с проблемите на фирмата. Може да се каже, че сме като голямо семейство“, разкрива Патриков. Политиката в областта на човешките ресурси е да няма раздуване и свиване, защото това би довело до сътресения. „Конюнктурата при нас е такава, че досега не се е налагало да правя съкращения, да уволнявам някого. Сега в условията на криза се опитваме с по-свити ресурси да изпълняваме задачите си, но предпочитаме мениджмънтът да е такъв, отколкото да се развиваме толкова дълго време, сега да намалеем и после пак да се развиваме“, казва още той.

Иначе мениджмънтът на фирмата се концентрира и в снабдяването, и в механизацията, напослед-

ък в подобряване на материално-техническата база, складирането на материалите и поддръжката. „Всяка година ключови са били различни неща – материално-техническа база, обучения на персонала и инвестиции в човешки ресурси“.

Работа на чужди пазари

„Интис“ ООД е имало строителни обекти и извън граница - в Германия, Молдова и Украйна. Сред обектите са не само жилищни кооперации, но и административни и офис сгради. Възложителите на тези поръчки са приели съвместната работа с българска фирма добре, не са се повлияли от негативния имидж на страната. „В чужбина те приемат спрямо това, което можеш или не можеш, а доверието се извоюва с времето“, казва Патриков. „Работата е така организирана, че фирмата отива с вече изградена структура от кофражисти, арматуристи, зидари, бетонджии, които работят в екип. Може да се каже, че това е прецедент, тъй като навън повечето фирми работят на малки звена като еднаци. Възложителите наистина бяха впечатлени, дори ни предложиха след изграждането на грубия строеж да се заемем и с довършителните работи“, спомня си той. Работниците, които били ангажирани в проектите зад граница, схващали това като гурбет. Били силно мотивирани, защото раз-

Теодорин Патриков е роден в Русе. Завършва специалност „Промислено и гражданско строителство“ във ВИАС през 1978 г. През 1979 г. специализира Технология на строителството в института. Изправен е пред дилемата дали да се отдаде на науката, или да се ориентира към практиката. В крайна сметка надделява второто. В периода 1979–1992 г. работи в Строително-монтажен комбинат в гр. Русе. Там преминава през различни периоди на развитие и стига до редица ръководни постове, включително на директор на домостроителния комбинат.

бирали, че това за тях ще е школа и по отношение на качеството, и за въвеждане на иновации в техническия процес.

Все пак съветът, който Патриков отправя към българските колеги, е да си дават сметка, че ако се случи нещо, както кризата сега, практически външните фирми са първите бушони, които изгарят.

Криза

В момента фирмата не чувства сериозен отлив на обекти като последици от кризата в сектора. „Кризата се усеща като забавяне на оборота на парите, спокойно сме си направили строителната програма за тази година“, коментира Патриков. Отчитат се, разбира се, проблеми с банковата система и кредитирането. „Когато стане въпрос за строителство, банките в България гледат на строителните компании като на прокажени“, шегува се той.

Алтернативата в момента е публичните инвестиции да се увеличат и да подействат като механизъм за елиминиране на отрицателните ефекти. „За съжаление в провеждането на тези търгове повече се шири шуробажанацината. Ето защо по-скоро се стремим да участваме там, където в края на краищата възложителите искат да получат добър продукт, а не да изхарчат едни пари. Като цяло обаче предпочитаме да работим с частни инвеститори.“

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ, ОБЛАСТНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО – КЪРДЖАЛИ

В сърцето на Източните Родопи

■ Мариана Корчакова

Разположен на двата бряга на река Арда, град Кърджали съчетава в себе си красива природа и модерен европейски облик. И ако природните богатства са дар от бога, то съвременният му вид е плод на труда на строителите, които от гревни времена до днес създават своите творения. Само на около 15 км от града се намира археологическият комплекс „Перперикон“, където разкопките разкриват голям скален град, чийто разцвет е през римската епоха, макар историята му да започва няколко хилядолетия по-рано. Близо до Ардино е Дяволският мост, който е истински шедьовър на средновековното строителство. Манастирският комплекс „Успение Богородично“, където служи отец Боян Саръев, е уникално духовно средище, реставрирано с участието на строителни фирми от района.

Активното строителство продължава и в наши дни. По поречието на река Арда са постро-

ени три големи язовира – „Студен кладенец“, „Боровица“ и „Кърджали“, чиято стена се отличава с дълговидната си форма.

Новият пазар на производители, разположен на 23 дка общинска земя, е пример за мащабно строителство. Уникал-

Активното строителство продължава и в наши дни.

Паметникът на Орфей на входа на града

ното в него е покривната конструкция, напомняща елементи от големите европейски стадиони, изработена от съвременни поликарбонатни материали. Към нов живот бе върнат един от старите символи на града – детската железница, открита в далечната 1962 г. След близо осемгодишно прекъсване, в началото на август миналата година,

Театър „Димитър Димов“

„В последните няколко години обликът на града ни се промени.“

тя отново посрещна гестата на Кърджали.

„В последните няколко години обликът на града ни се промени“, споделя Емил Младенов, председател на Област-

ното представителство на Строителната камара в Кърджали. Въпреки кризата строителството тук не е спряло. Пред завършване е един от най-важните инфра-

структурни обекти – „Укрепване бреговете на река Арда в района на Кърджали“. Предстои изграждането на пътища, канализации, пречиствателни станции и др. Емил Младенов е оптимист за бъдещето на района и въпреки затрудненията в момента очаква подем още в края на тази година.

Емил Младенов:

Най-добре ще се развиват тези фирми, които откриват и внедряват по-съвременни технологии за работа

Г-н Младенов, вашата фирма има двайсетгодишна история. Разкажете за нея, как се развива тя през годините?

През 1989 г. регистрирах фирмата по Указ №56 и взех един обект – пречиствателна станция на оловно-цинковия завод в града, която дълги години така и не се изграждаше. Тя е доста голяма, преработва по 650 л вода в секунда. С този обект фактически преминах в частния бизнес. Есента ще празнуваме двайсетгодишния юбилей на фирмата ми.

Може да се каже, че започнах малко... на инат. Искан да докажа, че тази пречиствателна станция може да стане. Аз познавах обекта, в продължение на няколко години той беше в плана на „Хидрострой“, където работех преди това. Бях подготвил някои рационализации по него. Тогава имах над 100 работници. Покрай пречиствателната станция направихме и доста ремонти в самия завод. Годините

до 1997–1998-а бяха много силни. И сега в областта има много поле за действие: сметища, пречиствателни станции, пътища. Всичко това предстои да се изгражда.

Какво е характерно за Областното представителство в Кърджали? Колко фирми са вписани в регистъра и колко са членовете на Камарата?

Още от 1991 г. започнахме да работим за сфор-

миране на Строителната камара. Постепенно създадохме структурите по места. Така че, когато излезе законът за Камарата на строителите, ние вече имахме структури във всички областни градове.

Емил Младенов е роден през 1941 г. в с. Якимово, Монтанско. През 1965 г. завършва Висшия инженерно-строителен институт в София. Разпределен е на работа в Кърджали и остава там. Работил е на язовир „Кърджали“ в продължение на осем години. Бил е главен инженер и директор на дирекция „Изграждане на населените места“, а също и на Държавното строително управление, което по-късно става СМК. До 1983 г. е негов директор, след което работи в „Хидрострой“. Преминва в частния сектор още през 1989 г., когато регистрира фирмата си ЕТ „Универсалстрой-инженеринг“. Предметът ѝ на дейност включва строителство на сгради, ВиК инсталации, пречиствателни станции. Емил Младенов е председател на Областното представителство на Строителната камара в Кърджали.

Това допринесе за лесното ѝ учредяване. В началото трябваше да убедим строителите, че ще има камара, която да защитава техните интереси. Мога да кажа, че строителната камара е най-сериозната гражданска организация. През миналата година голяма част от нашата дейност беше свързана с регистъра. Помогнахме на всички да подготвят документите си.

По последни данни 112

са фирмите, вписани в регистъра. 73 са членуващите в Камарата. В тях има близо 3200 работници и 220 инженерно-технически ръководители. Кърджали е на пето място по брой строителни фирми на 1000 жители. Пред нас са само София, Бургас, Смолян и Благоевград. Нашата камара има голям авторитет и в града, и в областта. Имаме представители в комисията по заетостта, в Бюрото

по труда, в съвета за борба с корупцията.

Какви са всекидневните проблеми, с които се сблъсквате? Засегна ли сериозно финансовата криза вашия район, и по-специално строителния сектор?

До декември и януари тук кипеше усилена работа и въобще не усещаме кризата. Причината е, че инвеститорите действат със собствени средства и строят със собствените си фирми. Постепенно обаче работата намаля и това е най-сериозният проблем, пред който сме изправени. Кризата тук се почувства едва сега. В началото на годината всичко изглеждаше доста оптимистично.

Около 90% от строителните фирми в страната са малки и средни. Фактически големите фирми са под 10%. Според мен проблем е размерът на

ганизиране допълнителни курсове за тези професии, които все още са нови и не са навлезли масово. Имам предвид такива, които са свързани с изграждането на пречиствателните станции, защото около 15 такива ще бъдат изградени на територията на областта.

Районът ни винаги е бил извор на работна ръка в областта на строителството. Има и много работници в чужбина. Голяма част от тях се връщат, търсят работа, но работните места напоследък значително намаляха.

Има ли много

да се включат в тази програма. Целта ни е да запазим висококвалифицираните си кадри. Очаквам до септември, октомври да има голям спад на заетостта.

В моята фирма в момента работят трийсет и два души. Само пет от тях са по-нови. Всички останали са при мен още от 1990 г. Правя всичко, което е по силите ми, за да не ги съкращавам и да не им намалявам заплатите. Те са ми като деца. Не мога и да си помисля да ги оставя.

Какви са взаимоотношенията ви с общинската администрация?

Много добре работим с тях. Няма оплаквания от страна на колегите. Нашата община има доста проекти по европейските програми, голяма част от тях са одобрени. Имаше обявени търгове, има сключени договори, обаче спряха плащанията и това блокира целия процес.

Как виждате бъдещето на района? Има ли светлина в тунела?

Въпросът ви е труден. Не може да се даде категоричен отговор, но все пак смятам, че до 2012–

Община
Кърджали

Часовниковата
кула в центъра

таксите, които плащаме. Една фирма с обем 100 млн. лв. плаща за годишното си потвърждение 1200 лв., друга фирма със 100 хил. лв. оборот също плаща 1200 лв. Това не е справедливо. Тези такси са много високи за малките фирми и смятам, че Камарата трябва да обърне внимание на това.

съкращения? Какво е нивото на безработицата в строителния сектор?

Аз участвам в комисията по заетостта.

Каква е квалификацията на строителните работници? Имате ли проблеми с кадрите като цяло?

В строителството вече навлязоха нови технологии и няма начин да работят хора със старата квалификация. Дори и кофражистите не могат да работят по стария начин – с металните платна. Квалификацията на нашите работници непрекъснато се повишава. Много от тях са работили на Запад и носят новото. Хората ни са много дисциплинирани и имат голямо желание за работа. Непрекъснато се инвестира и в нова техника, която също иска определени познания. Имаме идеи да ор-

По мои наблюдения засега няма големи съкращения. Има една строителна фирма, която се включи в програмата на социалното министерство за намаляване на работното време на четири часа, като държавата доплаща на тези хора. Според мен през лятото ще се явят много фирми, които ще поускат

2013 г. ще има голям подем. Очаквам още от края на тази година нещата да започнат да се подобряват. Най-добре ще се развиват тези, които намерят някаква ниша в по-съвременни технологии за работа.

За разлика от Северозападна България, където има осезаемо обезлюдяване на градовете, тук

миграцията е към големия град. В последните няколко години 6 хил. души се преместиха в Кърджали. Има много работници на Запад – в Испания, Холандия, Англия. Със спестените пари те си купиха жилища в града. Но сега, когато се връщат, имат имоти, но нямат работа, което е голям проблем в района.

Срещате ли подкрепа от страна на близките си в тази нелека професия, каквато е строителството?

Да, много ме подкрепят винаги и във всичко. Съпругата ми е лекар. Нейната професия също е трудна и много отговорна. Имам син и дъщеря, които живеят в София. Дъщеря ми завърши бизнес администрация в Германия, а след

това и магистратура в САЩ. Сега работи в една американска фирма. Синът ми е инженер и също работи в западна фирма. Развиват се добре в техните си области и засега не проявяват

интерес към строителството. Имам внук, който наесен ще бъде ученик и е голямата радост в живота ми.

Имате ли любимо занимание извън строителството?

Обичам да ходя за риба. Така си почивам и се зареждам с енергия. В нашия район има много язовири, пълен с всякаква риба – шаран, бяла риба, сом, пъстърва. Язовир „Кърджали“ е известен с огромните си сомове. От всички спортове най-много харесвам баскетбол и волейбол. Почивам си, като се разхождам и като общувам с приятели. Карам среден клас автомобили и определено нямам интерес към скъпите и луксозни коли. Обичам работата си и я върша с удоволствие.

„ЕКИП ХОЛДИНГ“ ЕООД

Фирма „Екип холдинг“ ЕООД, гр. Кърджали, е основана през 1994 г.

■ Основната дейност на фирмата е производство на метални конструкции, блиндирани врати, декоративни огради и парапети, АІ и PVC дограма и арматурни заготовки;

■ Производството на АІ и PVC дограма се осъществява със съвременни автоматизирани машини. PVC профилите от Австрия, Германия и България дават възможност за богат избор;

■ Фирмата е производител на различни видове метални конструкции, които намират приложение при строителството на бензиностанции, промишлени цехове и др.;

■ С богата гама от поликарбонатни плоскости и еталбонд, които са съвременни и атрактивни покривни и фасадни материали, в синхрон с металната конструкция се изработват стилни и модерни фасадни решения.

ЕТ „КАПИТЕЛ - ПАНТЕЛЕЙ СИВКОВ“

Фирмата ЕТ „Капител - Пантелей Сивков“, гр. Кърджали, е основана през 1991 г. Основната ѝ дейност е промишлено и гражданско строителство, обекти на благоустрояването и комуникациите, ремонт и реконструкции на съществуващи сгради. Изгражда производствени, жилищни и административни сгради, реконструира улични водопроводни мрежи и др. „Ние градим своя опит от поколение на поколение и не надпреварата за много и големи обекти, а това какво оставяме след себе си ни дава тласък за нови хоризонти в сферата на строителството“, споделя Пантелей Сивков. По думите му тази професия е призвание и е за хора с усет към естетиката. Фирмата има проектантско бюро и висококвалифициран персонал.

Поевтиняване

Природният газ да поевтинее с 33,14% от първи юли. Това е окончателното предложение на държавния газов регулатор „Булгазгаз“ към Държавната комисия

за енергийно и водно регулиране, което компанията трябваше да внесе в срок до 10 юни. Ако предложението бъде одобрено от Държавната комисия, природният газ ще струва 365 лв. за 1000 куб. м без ДДС, което е спад в номиналната цена от 180,94 лв. Първоначалното предложение на газовия доставчик, което оповестиха в началото на месец май, бе за поевтиняване на синьото гориво с 29,92 на сто. Оттам мотивират искането за по-драстично намаление с по-ниските през последните месеци цени на алтернативните горива на международните пазари и с по-ниския валутен курс на лева към щатския долар.

Е.ОН планира големи инвестиции за мрежата в Шумен

Е.ОН - България ще инвестира над 4,2 млн. лева в електроразпределителната мрежа на територията на област Шумен, стана ясно през седмицата. Общият размер на инвестициите, които Е.ОН възнамерява да направи тази година в Североизточна България, е около 70 млн. лв.

Тази година е планирано да бъдат вложени над 3,3 млн. лева в електроразпределителната мрежа в област Шумен. Допълнително са заложили над 966 хил. лева в ремонт и поддръжка на съоръженията. Основен акцент в инвестиционната програма на компанията ще бъде подмяната на кабелни линии и въздушни електропроводи и присъединяването на нови потребители.

За първото тримесечие на годината е отчетен 15% спад при потреблението на електрическа енергия от големите клиенти на Е.ОН, а при средноголемите нивото на спад е около 5-6%. В момента общият размер на задълженията към дружеството от страна на абонатите възлиза на около 41-42 млн. лв. по данни на компанията.

Износът за тримесечието е по-малък от предварително обявения

Износът на България за първото тримесечие на 2009 г. е 5,2 млрд. лв. според предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ).

Това е с 300 млн. лв. по-малко от обявените в средата на май данни на БНБ за 5,5 млрд. лв. износ. Така спадът на износа на годишна база възлиза на 27%, а не на 23,3%, както показваха данни от средата на май.

Според обявените днес коригирани данни търговският дефицит на страната възлиза на 2,6 млрд. лв. и намалява с 35% на годишна база, като размерът на вноса остава непроменен спрямо предишните данни и се равнява на 7,8 млрд. лв. (-30% на годишна база).

Новост

Jones Indexes и FEAS стартират три нови индекса, като в гва от тях - Dow Jones FEAS Composite Index и Dow Jones FEAS Southeast Europe Index, участват и български компании. В индексите участват и публични компании от други страни от региона, като са включени Истанбулската фондова борса, Белградската фондова борса, Загребската фондова борса и Македонската фондова борса.

Един от критериите, по които са избрани компанията, е пазарната им капитализация. Целта да бъдат създадени тези индекси е да се привлечат по-голям брой инвеститори.

10 наши компании са включени в индексите Dow Jones

Десет български компании са включени в индексите Dow Jones на Федерацията на Евро-азиатските фондови борси (FEAS). Това са „Софарма“ АД, „Химимпорт“ АД, „ТБ Корпоративна търговска банка“ АД, „Зърнени храни България“ АД, „Монбат“ АД, Първа инвестиционна банка, „Индустриален холдинг България“ АД, „Агванс Терафонд“ АДСИЦ, „Доверие Обединен холдинг“ АД и „Албена“ АД.

Бизнесът поиска сезонни цени на тока

Българската стопанска камара (БСК) поиска сезонни цени на тока, които се произвежда от топлофикациите, стана ясно през миналата седмица. Това според камарата ще намали ефекта на кръстосаното субсидиране.

Според председателя на БСК Божидар Данев през лятото, когато топлофикациите не произвеждат и не продават пара и топлоенергия, токът от когенерациите им би трябвало да се закупува от НЕК на цените, на които се закупува от всички останали тецове, тъй като през лятото те работят точно като такива.

В съобщение до медиите камарата настоява цените на електрическата енергия да не се променят прибързано, без обосновани и достоверни аргументи, особено в условията на икономическа

криза и предизборна ситуация.

Във връзка с протичащата в публичното пространство дискусия относно намеренията за повишаване на електрическата енергия за бизнеса Българската стопанска камара потвърждава позицията си, че в този момент всяко повишение на цените крие огромни рискове за допълнителни трудности пред предприятията.

Извън всякаква иконо-

мическа логика е, когато в останалите европейски страни енергийните цени падат, в България да се покачват, се посочва в съобщението.

За сравнение, през май т.г. при средно претеглена цена на НЕК за големите консуматори около 45 евро за мегават-час (без такса за пренос и достъп) средната цена за Европейската борса за електроенергия (EEX) е 35 евро, а на Румънската борса за електроенергия (OPCOM) базовата цена е 30,74 евро.

Цените на електрическата енергия в стра-

ната ни винаги са били трайно по-ниски от европейските и до голяма степен са обуславяли конкурентоспособността на българската икономика. При стойности, по-високи или равни на европейските, нашата конкурентоспособност ще бъде силно занижена. Намерението за запазване на ценовите равнища за т.нар. защитени потребители на електрическа енергия, за сметка на увеличение цените за индустрията, задълбочава още повече проблема с кръстосаното субсидиране от страна на големите консуматори. БСК многократно е заявявала, че провеждането на социална политика чрез цени е погрешно и възпрепятства създаването на равнопоставени, лоялни и прозрачни отношения между различните потребители на стоки и услуги.

Банковият сектор през месец май:

Глад за депозити, завишени лихви по кредитите

Гладът за депозити на българските банки продължава да расте. През седмицата анализатори от moitragi.bg публикуваха становището си за пазара на банкови продукти. Според техните данни и през май кредитирането остава затруднено и скъпо, а банките продължават да изпитват силен глад за ресурс. През изминалия месец редица банки удължават своите промоционални предложения, се казва още в становището. Това логично води до ситуация, в която трезо-

рите подобряват условията по тях, което е поредното доказателство за нуждата на сектора от

ресурс. В сферата на кредитирането по-видима динамика се забелязва при потребителските кредити.

Промените обаче отново са в посока поскъпване. Иначе се отчита поява на редица нови продукти, които дават по-голям избор на клиентите. Завишения през май е имало основно в лихвите, както и при някои такси. По този начин се запазва тенденцията на продължаващо поскъпване на кредитите без обезпечение недвижим имот. Подобно е развитието и при жилищните кредити, макар и броят на банките, променили своите условия, да е малък през май.

Спад в чуждестранните инвестиции

Министърът на икономиката и енергетиката Петър Димитров прогнозира, че чуждестранните инвестиции в България през тази година може да достигнат 7-7,5 процента от БВП. Това означава, че спрямо 2008 г. в капиталовложенията ще бъде отчетен спад наполовина.

Преди време Българската агенция за инвестиции прогнозира, че общият спад на инвестициите в страната се очаква да бъде с 1/3 по-нисък от миналогодишния.

Лошите прогнози не са повод за сериозни притеснения. Петър Димитров остава оптимист

и е на мнение, че въпреки кризата интересът на инвеститорите към България остава, макар че е по-ограничен.

Във Варна Димитров коментира, че до края на мандата не е изключено газонаходището в Галата да стане хранилище. Все още има юридически

проблеми, но разговорите продължават и решение ще бъде намерено, посочва министърът.

Според гумите му до 15 юни трябва да бъдат подаде-

ни апликационните форми, с които България, Румъния и Гърция ще кандидатстват пред Европейската комисия за финансиране за газови проекти. Освен това продължават интензивните разговори с Турция в посока осъществяване на връзка с нейните газопроводи. За искането на произ-

водителите на енергия от възобновяеми източници да бъде намалена ставката на ДДС за бранша министърът коментира, че по проблема трябва да се произнесе данъчната администрация. В момента има „прегръване“ на желанията за изграждане на вятърни и соларни паркове в страната, което обаче води до увеличаване на цената за потребителите, е мнението на Димитров.

Той посочва още, че парламентът е дал прекалено големи преференции за сектора, което всъщност е причината за повишения интерес за инвестиции.

Българските специалисти срещу природното бедствие земетръс

Как се упражнява контрол върху проектирането у нас

■ Виолета Михайлова

През юни 2007 г. от Министерството на регионалното развитие и благоустройството беше приета Наредба №2 за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони, обнародвана в бр. 68 на „Държавен вестник“. Тя усъвършенства нормите в съответствие с изискванията от ЕВРОКОД 8: Сеизмично осигуряване на строителните конструкции с област на действие:

○ Допълнителни препоръки за проектиране на конструкции на сгради и строителни съоръжения в сеизмични райони, когато се изисква намаляване на риска за живота на хората и риска от конструктивни повреди.

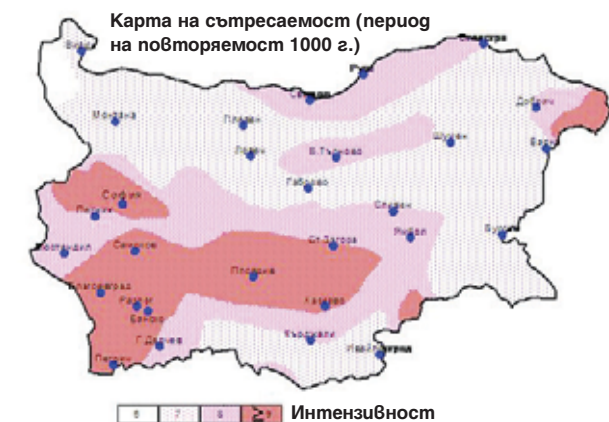
○ Основни изисквания и правила за оценяване на сеизмични натоварвания и комбинации с други натоварвания.

○ Основни правила за сеизмична устойчивост на сгради и специфични изисквания за сгради и елементи, конструирани с различни материали.

Наредба №2 се прилага за строежи, чието проектиране започва след влизането ѝ в сила, отменяйки нормите, утвърдени през 1987 г., и измененията, и допълненията от 1989 г., както и при реконструкции, основни обновявания, основни ремонти, преустройства, надстрояване или промяна на предназначението на съществуващи строежи. Строгостта на наредбата цели ограничаване на безнаказаното преустройство на партърни етажи и други безотговорни изменения, които могат да доведат до катастрофални последици.

Контролът при проектирането на сгради и съоръжения в земетръсни райони се упражнява в няколко фази. Първата от тях е именно на ниво проектиране, т.е. частта, която описва вида конструкция. С настоящата нормативна наредба се задължава авансовото проверяване на конструктивния проект, осигуряващ сградата за земетръс, преди внасянето му в съответната община. Конструкциите на строежите се проектират от лица с пълна проектантска правоспособност съгласно Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране.

„Проверката върху този проект, изготвен от проектант-конструктор се осъществява от висококвалифицирани специалисти, отговарящи на сериозни завишени критерии и

притежаващи специален вид удостоверение. Това са публични лица, оправомощени от Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, които упражняват технически контрол по част конструктивна на работните проекти“, обясни инж. Красимир Петков - началник отдел „Строителен контрол“ в Дирекция за национален строителен контрол (ДНСК).

Втората фаза на контрол става в рамките на общината на съответния район - чрез експертен съвет от независими специалисти или чрез доклади, изготвени от фирма за упражняване на консултантска дейност, лицензирана от Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Функциите и на двата органа се изразяват в още една оценка на всички проекти, включително за сеизмична осигуреност. Хората, изпълняващи тази задача, са изключително компетентни и тяхно задължение е при несъответствия с всички нормативни изисквания в България, отнасящи се до строителството, да върнат проекта за корекции.

„Дотук говорим за тройна проверка – първо, проектантът изготвя проект, съответстващ на всички изисквания за земетръсно строителство, второ, имаме лице, упражняващо технически контрол върху част конструктивна, трето, имаме или експертен

Инж. Красимир Петков

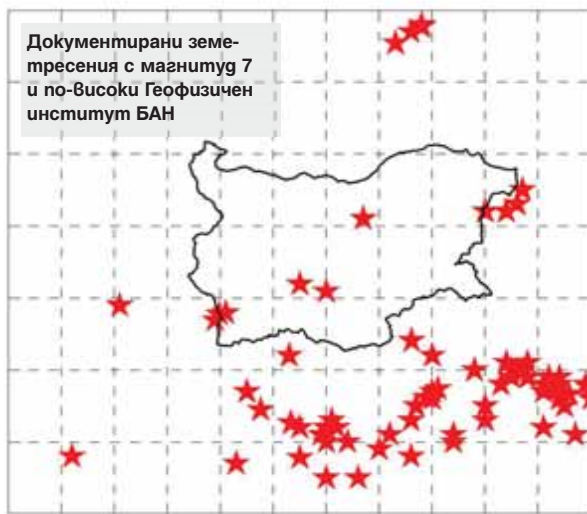
съвет, или консултантска фирма, която отново оценява свършената работа. След като е заключено, че тази проектодокументация отговаря на всички норми, вече може да започне строителството. От този момент нататък стартират контролът от страна на ДНСК“, заяви инж. Петков.

Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК) упражнява контрол по спазването на разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и на нормативните актове по прилагането му при проектирането и строителството, в това число влагането на качествени строителни материали и изделия с оглед осигуряването на сигурността, безопасността, достъпността и другите нормативни изисквания към строежите. Взема мерки за предотвратяване извършването на незаконно строителство и за премахване на после-

Геофизичен институт – БАН

Основна стратегия за намаляване на сеизмичния риск – превенция

1. Създаването на адекватни карти за сеизмичната опасност е първата стъпка за намаляване на риска.
2. Регламентиране на държавно ниво чрез съответни нормативни документи задачите, свързани със сеизмичната опасност - сеизмичен мониторинг, оценка на сеизмичната опасност (хазарт) и сеизмичния риск.
3. Строителство, съобразено със сеизмичната опасност - антисеизмично строителство, което ще доведе до намаляване на човешките и икономическите загуби.
4. Разработка на сценарии за последствията от силни земетресения за всички урбанизирани територии - установяване на най-уязвимите места и допълнителни мерки при необходимост.
5. Повишаване готовността за посрещане последиците от силни земетресения - превантивни мерки, обучение на населението, адекватно планиране на спасителните дейности и др.
6. Системи за ранно предупреждение.
7. Ефективно градоустройствено планиране, съобразено с природните особености и наличното устройство на населеното място.
8. Ефективна система за застраховане - собствеността е не само право, но и задължение.
9. Активно взаимодействие между науката, застраховането и държавните и други ръководни органи от всички нива на управлението на страната.

диците от него. Тя е администрацията, която подпомага Министерството на регионалното развитие и благоустройството при съставянето и поддържането на публични регистри за издадените и отнетите лицензи на лицата, упражняващи дейността консултант.

„Нашата контролна дейност е свързана със стриктното спазване на

изискванията по проекта. Правим изненадващи реголни проверки на различни обекти, в изненадващ момент, в който град решим. Правим го в различни етапи на изграждане на постройката, когато се вижда „скелетът“ ѝ. По този начин проверяваме дейността на консултантските и надзорните фирми“, отговори началник-отделът. Основната задача на фирмите, упражняващи строителен надзор, се изразява в стриктното спазване на предварително одобрените действията по изграждането на сградата. Често това е същата организация консултант, издаваща разрешение за строеж, което означава, че е предварително добре подготвена и запозната.

„Също така се отзоваваме на жалби и сигнали и независимо дали са свързани с неспазване на изискванията на нормите за земетръс по съответната наредба, ние извършваме комплексна проверка в рамките на компетентността

на ДНСК. Съответно при установяване на нарушения предприемаме необходимите действия“, добави той. При отклонение от проекта по чл. 224 от Закона за устройство на територията се издава заповед, с която строителството на дадения обект незабавно се преустановява до привеждане на строежа в съответствие с проекта по съответната част. След отстраняване на незаконните изменения нарушителите биват наказвани.

Друг елемент на контрол в строителството е т.нар. авторски надзор по Наредба №6 от 22 юли 1987 г. за техническата правоспособност в проектирането и строителството. Той се отнася специално до конструкцията на строежа и се извършва от проектанта, изготвил проекта именно от гледна точка на спазване земетръсните норми и касаещ всякакъв друг вид натоварвания.

„Отново имаме троен контрол, но вече на ниво изпълнение. Веднъж на проектанта и строителя, втори път на надзорника и трети път като допълнение сме ние – ДНСК, като контролираме предходните, които при констатиране на нарушения ще споделят помежду си отговорността и вината“, обобщил началник-отделът за строителен контрол. „При последната фаза в един строеж тримата участвали в изграждането на сградата през различните ѝ етапи - авторът на проекта, строителят и надзорникът на строежа, подписват акт за приемане на конструкцията, след което тя се облича и се скрива“, завърши инж. Петков.

България е част от добре известния със своята висока сеизмичност Егейски регион. Земетресенията имат плитък, коров генезис, с изключение на земетресенията от Вранчанската сеизмична зона (Румъния), където сеизмичните събития със силни магнитуди са от междинен тип. Точността на определяне на епицентрите на земетресенията става висока след инсталирането на първия сеизмограф в гр. София през 1905 г. След 1977 г., благодарение на изградената Българска национална сеизмична мрежа, точността на определяне на епицентрите на земетресенията нараства. В нашето съвремие земетресенията са на първо място сред природните бедствия. Целият свят неспрестанно се бори със стихията, отнемаща живота на хиляди хора всяка година.

Броят на земетресенията по света за 2000–2009 година и на загиналите при тях

Магнитуд	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
8.0 - 9.9	1	1	0	1	2	1	2	4	0	0
7.0 - 7.9	14	15	13	14	14	10	9	14	12	6
6.0 - 6.9	146	121	127	140	141	140	142	178	167	40
5.0 - 5.9	1344	1224	1201	1203	1515	1693	1712	2074	1700	611
4.0 - 4.9	8008	7991	8541	8462	10888	13917	12838	12078	12363	2731
3.0 - 3.9	4827	6266	7068	7624	7932	9191	9990	9889	11730	1044
2.0 - 2.9	3765	4164	6419	7727	6316	4636	4027	3597	3861	1002
1.0 - 1.9	1026	944	1137	2506	1344	26	18	42	22	9
0.1 - 0.9	5	1	10	134	103	0	2	2	0	1
без магнитуд	3120	2807	2938	3608	2939	864	828	1807	1925	11
Общо	22256	23534	27454	31419	31194	30478	29568	29685	31780	5455
Брой загинали	231	21357	1685	33819	228802	82364	6605	712	88011	367

ЕС: 19 млрд. евро за засегнатите от кризата

Европейската комисия обяви предложения, които да помогнат за запазване и увеличаване на трудова заетост в условията на сегашната икономическа криза

Европейската комисия обяви днес предложения, които да спомогнат за запазване и увеличаване на трудова заетост в Европейския съюз в условията на сегашната икономическа криза.

По-важни сред тях са осигуряване на 19 млрд. евро от Европейския социален фонд в подкрепа на засегнати от кризата европейци, замразяване през периода 2009-2010 г. на националното съфинансиране на проекти, изпълнява-

ни с европейски средства, отпускане на още 100 милиона евро в нов европейски фонд за микрокредити, средствата в който вече надхвърлят 500 милиона евро.

Предложенията ще бъдат внесени за одобрение от Европейския съвет - форума на държавните и правителствени ръководители в Европейския съюз на срещата им на 18 и 19 юни в Брюксел.

„Взехме бързи мерки, за да отговорим на фи-

нансовата и икономическа криза, включително на последиците ѝ в социалната сфера. Днес Европейската комисия направи нова стъпка към ангажимент на ЕС и към координирани действия с цел спасяване и създаване на работни места”, заяви председателят на комисията Жозе Мануел Барозу.

Той представи предложенията заедно с еврокомисаря по заетостта, социалните въпроси и равните възможности Влади-

мир Шпигла.

„Всички предложения са важни, но особено важно за страни като България е отлагането на европейското изискване за съфинансиране на проекти с национални средства.”

В условията на сегашната криза немалко проекти не могат да се изпълнят поради липса на такива средства. С предложението съфинансирането не се премахва, но се отлага за по-добри времена.

Росен Алексиев – специално за в. „Строител“ от Брюксел

Конфедерация на строителите в Белгия

Конфедерацията на строителите в Белгия е основана през 1946 г. и обединява представители на около 14 хил. строителни компании и фирми. Това са независими малки, средни и големи компании, работещи активно във всички области на строителството. Изграждането и структурирането на дейността на Конфедерацията са насочени единствено в полза на строителния сектор. Една от основните ѝ роли е да изпълнява защитна функция на членовете си както в Белгия, така и в ЕС. Приоритетът на Конфедерацията е да се осигури точна и достоверна информация за всичко, свързано със строителството. Чрез своята база данни тя предлага онлайн седмичен бюлетин „Новини за строителството”. В него всеки от членовете на организацията може да намери информация, пряко свързана с всекидневната работа. Водещи представители от строителния сектор дават съвети и препоръки, анализатори извършват и публикуват изследвания... Основното, на което строителните фирми държат, е преди всичко информацията, която получават, да е свързана с допълнителни знания и ноу-хау. Конфедерацията на строителите в Белгия е ключ към успеха на всички строителни предприемачи. В разговор с пресаташето на организацията - г-жа Вероник Вандербрюхен, стана ясно, че една от основните задачи е изграждането на единен пазар в Белгия. Трите региона на

страната са приели обща концепция за дейността на Конфедерацията и осъществяват ползотворна и нормална дейност за всеки конкретен проблем в строителството, околната среда, използването на земята, пазарите, износа на работна сила, техника и суровини, нотариални сделки с имоти и др. В момента има три основни подзвена на Конфедерацията - Конфедерация на строителите на Валония (френската част), на строителите от Брюксел и фламандската група, която е ситуирана във Фландрия.

Влиянието на белгийската конфедерация присъства осезателно в бранша на цяла Европа. Тя е в преки контакти и с Европейската федерация на строителната индустрия (FIEC). Също така защитава, консултира и контролира работата,

засягаща интересите на предприемачите. Някои от строителните фирми изпълняват особено важни държавни поръчки, обединени в единната защитна система на Конфедерацията.

Структурата на Конфедерацията е създадена така, твърди Вероник Вандербрюхен, че да осигурява на своите членове изключителни услуги. На практика всяка една фирма, регистрирана според данъчните закони на кралството, получава регистрация, код за достъп до системата, персонализирани съвети и подкрепа. За всички въпроси и проблеми от трите филиала всеки може да направи своя избор или към местното представителство, или в централата на Конфедерацията.

Новост в системата е и публикуването на обяви за публични търгове,

информации от съда и др. Строителен предприемач, който не е член на организацията, също може да бъде консултиран, но срещу заплащане. Всеки един от членовете обаче има изключителни предимства, запазени единствено и само за тях.

Тази година конфедерацията организира третото национално изданието „Отворен строеж”. Популярното изложение привлече над 60 хил. посетители, повече от 130 експерти в областта на строителството... Конфедерацията на строителите информира за развитието на строителния сектор чрез разнообрази-

ето, новите технологии и идеите за бъдещето. Насоките в развитието на сектора строителство са новаторски, иновативни и което е особено, те се поддържат, идват от старите традиции на професията.

Тази година журито беше съставено от голям професионален екип. Анонимна анкета събира доказателства за значението на обектите, включително и за развитието и усъвършенстването на новите тенденции в строителството, които са приложени в него.

На изложението може да бъдат разгледани редица големи проекти, информира накрая Вероник Вандербрюхен. Една от най-посещаваните експозиции беше ремонтът и реставрацията на Двореца за изящни изкуства в Брюксел. Много хора се запознаха с ремонтните дейности на църквата „Сен Мартен” в Турен ла Гос (Валония). В провинции Хену и Люксембург с особен успех се представиха проектите за устойчивото на земетръс строителство. Посетителите бяха професионално информирани и консултирани как например се ръководи строителството на гаден обект. Обществеността може да види развитието и иновациите на модерните технологии в строителната индустрия. Конфедерацията на строителите в Белгия се надява, че всяка инициатива като „Отворен строеж” ще вдъхнови младите хора и техните родители, които искат да направят строителството свой бизнес...

Москва разкритикува забавянето на реформите в МВФ

Руският министър на финансите Алексей Кудрин коментира днес, че развитите страни се бавят с реформите в Международния валутен фонд (МВФ), в който Москва иска по-голяма власт, коментира АФП.

„Вече наблюдаваме множество забавяния по този път“, заяви Кудрин по време на международния икономически форум в Санкт Петербург.

Според руския финансист МВФ е истински представител на водещите световни икономики, но е факт, че Китай има

по-малко представители във фонда от Швейцария или Белгия.

Според руския финансов министър страните трябва да бъдат представени пропорционално на силата на икономиките им и ролята им в световната икономика.

„В обозримо бъдеще светът не е застрашен от поява на нова система за национални и международни резерви, която да замени долара, като теоретически такава валута може да стане само китайският юан, като за това, при наличие на поли-

тическа воля от страна на китайското ръководство, ще са необходими десет години.“ Това заяви руският вицепремиер Кудрин, изнасяйки доклад на тема „Посткризисната финансова архитектура“ в рамките на Петербургския международен икономически форум.

„Не смятам, че в близко време ще възникнат нови мащабни валутни съюзи. Най-краткият път би бил, ако Китай либерализира икономиката си и пожелае да осигури конвертируемост за юана“, коментира Кудрин.

Русия национализира три завода, включително актив на Дерипаска

Председателят на Комитета по социална политика на руската Държавна дума Андрей Исаев и депутатът Михаил Тарасенко са внесли законопроект за национализацията на три завода.

Става дума за ЗАО „БазэлЦемент - Пикалево“, ЗАО „Пикалевский цемент“ и ЗАО „Метакхим“, които принадлежат съответно на „БазэлЦемент“, „Евроцемент Груп“ и „Севзаппром“, съобщава „Ведомости“. Стойността на заводите трябва да бъде оценена от правителството, след което да бъдат компенсирани собствениците, се посочва в законопроекта. Целта на национализацията е възстановяването на единния комплекс, произвеждащ глинозем и цимент, се казва в обяснителна бележка към законопроекта. Той е съществувал до 2004 г. Тогава единният комплекс се е наричал обединение „Глинозем“. Според авторите на законопроекта разделението на предприятията не е било икономически и технологично обосновано, а действията на техните собственици в крайна сметка са довели до безработица в града. Национализацията може

да бъде ефективна, но само в случай на последваща приватизация на предприятията, държавата не може да се справи с всички проблеми, убеден е анализаторът на „Антанта Капитал“ Георгий Иванов. Той е съгласен с предложението на депутатите отново да бъдат обединени всичките три завода в единен технологичен комплекс. За „БазэлЦемент“, който е собственост на руския бизнесмен Олег Дерипаска, законопроектът не е неочаквана новина, заяви говорителят на компанията Светлана Андреева. Тази идея е била обсъждана още през април на съвещание на собствениците на трите предприятия и ръководството на думския комитет по социалната политика. По думите на Андреева, от „БазэлЦемент“ са съгласни, че национализацията наистина е един от възможните варианти за разрешаване на ситуацията.

Китай може да купи облигации от МВФ за \$50 млрд.

Китай може да закупи до 50 млрд. долара облигации от МВФ, за да помогне за увеличаването на ресурсите на международната институция, събщи агенция „Синхуа“.

„Ако облигациите на МВФ отговарят на нашите искания за сигурност и връщане към разумни инвестиции, ние ще обмислим сериозно да инвестираме в бонове на МВФ, които не надхвърлят 50 млрд. долара“, събщи неоназван източник. „Китай винаги е работил за разширяване на финансирането на МВФ чрез пазарни

методи“, събщи източникът. МВФ работи по емитирането на първите си облигации, към които някои страни вече проявиха интерес. Неотдавна Русия стана първата страна, която официално обяви намерение да купи такива облигации за 10

Финансовата криза увеличава недоверието в бизнеса

Изследването на организацията, базирана в Берлин, показва, че 53% от анкетираните смятат, че частният сектор е корумпиран спрямо 45% през 2004 г. В близо една пета от изследваните страни от територии, включително финансови центрове като Хонконг, Люксембург и Швейцария, частният сектор е смятан за най-корумпираната институция. „Тези резултати показват отрезвяване на обществото заради финансовата криза, ускорено от слабата регулация и липсата на корпоративна отчетност“, заяви председателката на „Трансперънси Интернешънъл“ Хюгет Лабел. Повече от половината от анкетираните от организацията над 73 хил. души от 69 страни и територии смя-

тат, че компаниите използват подкупи, за да влияят на държавната политика. Подкупите, давани на политици от представители на частния сектор, се смятат за особено сериозен проблем в държави, които отскоро са независими като Грузия и Армения, както и в страните от Северна Америка. „Но ние също така виждаме, че обществото иска да подкрепя активно чистия бизнес - допълва Лабел. - Сега са необходими решителни действия от страна на компаниите... за да дадат повече прозрачност на финансите и на взаимодействията си с правителството.“ Политическите партии продължават да се възприемат като най-корумпираните институции, следвани плътно от сектора на услугите.

млрд. гола - ра, като по този начин помогне на институцията да увеличи ресурсите си.

Агенциите за недвижими имоти се разбудиха след кризисния шок

Водещите представители в сектора са на мнение, че психологическият минимум, при който хората вече са склонни да купуват, е налице. Те подканват държавата да предприеме мерки за провеждане на активна жилищна политика.

Жилищата са запазили ценовите нива отпреди шест месеца и това е знак за съживяване, смятат изречителите в бранша.

Строителни предприемачи и търговци на недвижими имоти се обединиха около становището, че кризата на пазара е преодоляна и започва растеж.

На конференция в президентския на БТА участваха представители на Българската предприемаческа камара, на строителния бизнес и Националното сдружение недвижими имоти (НСНИ).

Според Николин Гавраилов, председател на Българската предприемаческа камара в строителството, секторът преминава през много тежък период. За щастие страната ни не е напълно зависима от ипотечното кредитиране, както други европейски страни.

„Големият дял на инвестиции в строителството, броят на пряко ангажираните в сектора работници, както и значимостта на бранша за другите видове бизнес правят не-

движимите имоти значима тема не само за хората, които в момента търсят и искат да закупят имот”, каза Лъчезар Искров, председател на НСНИ. „Развитието на пазара през следващите месеци ще се отрази на цялата икономика догодина и добрата новина е, че положителните сигнали се появиха въпреки бездействието на институциите.

Активното търсене на имоти от купувачи с пари в брой, както и загържането на цените са признаци на съживяване на пазара, смятат участниците в пресконференцията.

„Жилищната политика е водеща тема за много

европейски правителства в момента”, допълни Иван Велков, член на УС на НСНИ. За съжаление в България никои не проявява такава далновидност. „ЕС призовава държавите членки да въвеждат и използват в пълна степен много мерки за борба с кризата, сред които социални политики за ремонт на жилища, мерки за енергийна ефективност и саниране и др. Всяка от тях може да бъде финансирана и кредитирана по програми на Европейския фонд за регионално развитие.

Съветът по финансови и икономически въпроси на ЕС (ЕКОФИН) вече е постигнал съгласие страните членки да въведат диференцирани ставки за ДДС в определени области на жилищното строител-

ство. Такава мярка намира подкрепа сред строители и инвеститори и в България.

Егмонт Якимов, член на УС на Предприемаческата камара и съсобственик на фирма „Бокар”, смята, че цената е важна само в случай че отразява реално съдържанието на продукта. Той изтъкна, че за много пари може да се направи некачествен продукт, но за малко няма как да се създаде качествен. Затова никои не може да определи цената на строителния продукт предварително – тя съдържа в себе си много променливи във времето величини. Якимов се надява държавата да влезе в ролята на спекулативен играч и да усвои част от жилищната, предлагани на пазара, защото това ще помогне за неговото стабилизиране. Банките също трябва да променят кредитната си политика за строителство и покупка на жилища, защото настоящата ситуация е без изход, допълни предприемачът.

Участниците в прес-

конференцията се обединиха около мнението, че кризата помага за отпадането на предприемачите, които са се прикрепили към бранша само заради бързите и големи печалби.

Факт е, че 80% от жилищата в България се нуждаят от скъп ремонт, а цените на апартаментите под 700-100 евро на квадрат са в полза на спекулантите, които още чакат срив.

Евтините новопостроени жилища крият рискове, защото реалната цена в зависимост от района и изградената инфраструктура е поне 450-500 евро на квадрат.

Себестойността е границата, под която цената не е разумно да пада, смятат предприемачите. Единични сделки са възможни, но те обслужват обикновените крайни клиенти. Най-изгодните сделки се реализират, когато купувачите разполагат с пари в брой. Такива потребители могат да изкачат края на кризата

и появата на дефицит, защото през последните шест месеца няма нови проекти, които са стартирани в София.

Броят на строителните предприемачи е намалял със 75% от началото на кризата до днес, отчете Николай Пехливанов, член на Предприемаческата камара. „По-малкият обем сделки компенсира намалялото строителство и това помага за запазване на баланса. Сериозните професионалисти вече отчитат по-голям пазарен дял, защото знаят как да съобразят действията си с променящите се условия и това им помага да вървят напред, завърши Пехливанов.

Участниците в срещата обобщиха идеята, че за да се развиват в правилната посока, строителството и секторът на недвижими имоти се нуждаят от подкрепата на държавата. Те смятат, че е напълно приложима системата от мерки за създаване на държавни (или общински) фондове, които частично да гарантират кредитите на различни целеви групи – млади семейства, притежатели на лихвоточки и др. Съществуващите гаранционни фондове и новият холдингов фонд биха могли да имат единна работна платформа и модел за подпомагане на бранша в настоящия момент.

Офертните цени на имотите намаляват

Офертните цени на имотите в цялата страна намаляват, това сочи анализ на агенцията за недвижими имоти „Бългериян Пропертис”. В София, Варна, Банско и Слънчев бряг регистрират най-много оферти с намаления в цените. Първите сигнали за раздвижване на имотния пазар са регистрирани в средата на март.

„Съветът ни към продавачите е да намалят възможно най-много офертните си цени и да не оставят резерв в цените на имотите, защото така много по-трудно ще стигнат до преговори с потенциални купувачи”, съветва Михаил Чобанов, изпълнителен директор на „Бългериян Пропертис”.

Към момента 5% от активните оферти за продажби и наеми на имоти вече се предлагат на намалени цени. Очакванията на анализаторите са този процент да продължи да нараства, тъй като продавачите все по-ясно осъзнават, че цените наистина са спаднали и че ако искат да продадат, трябва да оферират възможно най-добрата цена, а не да обявят висока цена и да разчитат на преговори.

Столицата е от градовете с най-много оферти с намалени цени, което показва по-голяма зрялост и гъвкавост на пазара в столицата и обяснява неговата по-голяма динамика в сравнение с останалите големи градове в страната. Средният спад в офертните цени от началото на годината е 13,23%. Спадът варира в зависимост от квартала и качествата на имотите, както следва:

- Топ център – 14,9% - до нива от 1800 евро на кв. м в районите около булевард „Витоша”, а между 2000 и 2800 евро на кв. м около Парламента и Докторския паметник
- Широк център – 9,34% - до 1190 евро на кв. м
- Бул. „България” – 12,96% до 978 евро на кв. м
- „Лозенец” – 12,6% - 1600 евро на кв. м

○ „Стрелбище” и „Иван Вазов” – 10,9% - 1500 евро на кв. м

Във Варна имотният пазар е по-неактивен от този в София от началото на годината поради все още високите цени. Напоследък обаче и там има доста смели намаления в цените, стигащи до 40%, което играе важна роля за активацията на интереса към покупки на имоти в морската ни столица. Средният спад в цените е 9,97%.

Ето как изглеждат намаленията в цените по квартали:

- Център и морска градина - 9% - до средни цени 1990 евро на кв. м
  - „Левски” – 3,9% - 1074 евро на кв. м
  - „Бриз” – 9,8% - 1160 евро на кв. м
  - Намаления има и в „Аспарухово” (11%), „Галата” (6,5%), „Виница” (7,42%), около СВ. св. Константин и Елена – 7,8%
- Банско е лидер по намаления на цените на имоти-

те. Средното намаление на офертните цени е 25%, а квадратният метър на обзаведените апартаменти тръгва от 490 евро. Намаленията варират от 19 до 60%. В същия диапазон варират и намаленията на база реално сключени сделки. Необзаведен апартамент с 1 спалня може да бъде закупен срещу 28 хил. евро, а напълно обзаведен апартамент струва от 35 хил. евро. Това са цени, намалени в порядъка между 30 и 45%. Ресторантите в продажба в Банско са с намаления от 30 до 60%, напълно оборудвани и действащи, а СПА центрове могат да бъдат закупени за 29-32 хил. евро, отново напълно оборудвани и с 37-46% намаление в цената.

В Слънчев бряг основните намалени оферти за апартаменти с много добри местоположения - център и близо до плажа, са със средно намаление от 13,4%, а цените на кв. м варират между 790 и 1200 евро на кв. м. Около Слънчев бряг в по-неатрактивни райони може да се заку-

пи апартамент за 310 евро на кв. м.

Сделките със селски имоти претърпяха корекция в цените - средно с 15,35%, като варират от 5 до 35%. Статистиката на „Бългериян Пропертис” на база реално сключени сделки показва, че сделките със селски имоти през тази година се сключват на нива с около 35% по-ниски от 2008. Т.е. от намалените селски имоти по-голям шанс за намиране на купувач имат тези с максималното за сегмента офертно намаление в цените.

В момента сделки се случват на нива от 20% до 35% по-ниски от миналата година - това е равновесната точка на търсене и предлагане, на която пазарът се установи през последните 3 месеца. Двучифрените намаления в цените все още рядко се оферират открито пред широката публика, а се постигат след сериозни преговори. Факт е обаче, че повечето купувачи влизат в преговори едва след като видят добра цена.

Новата вълна – революцията в киното

Това е темата на поредното издание на форума „Отворен клас“

■ Мартин Динчев

15-ото издание на кинофорума „Отворен клас“ ще бъде посветено на т.нар. нова вълна. То ще представи нейното отражение върху историята на световното кино, влиянието ѝ върху авторите на един от най-емблематичните филми, които формират естетиката на този постоянно развиващ се процес в света на седмото изкуство. Сред представителите на новата вълна изпъкват имената на Франсоа Трюфо, Жан-Люк Годар, Жак Ривет, Клод Шаброл и Ерик Робер.

Те са изградили културата си чрез филмите на Алфред Хичкок, Хауърд Хокс, Фриц Ланг, Роберто Росселини, но и Жан Рено.

Участниците в „Отворения клас“ ще представят своите възгледи и разсъждения върху

историческия момент, който обуславя появата на „новата вълна“ в киното, влиянията, които я формират, приемствеността и причините, поради които тя остава последното значимо колективно движение, което киното е предизвикало. Участниците във форума ще обсъдят новите тенденции в заснемането на съвременните филми, както и по-нататъшното развитие и въздействие на „новата вълна“.

Специални гости на кинофорума ще бъдат:

Шарл Тесон - кинокритик и преподавател, професор по история и естетика на киното в Университет Париж III (новата Сорбона)

Ален Бергала - главен редактор и директор на поредица в списание „Кафе дю синема“

Шарл Бич - кинокритик, оператор и режисьор

Проф. Мая Димитрова - преподавател по история на киното в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“

Стефан Тафров, преводач и литературен критик, специалист по френска съвременна литература

Освен това ще бъде представено най-старото и престижно списание за кино в света „Кафе дю синема“, което продължава да отразява най-новите постижения на кинема-

тографиите от цял свят. Зрителите ще имат уникалния шанс да гледат и откъси от 20-те филма на „новата вълна“.

Поредното издание на кинофорума „Отворен клас“, организирано от френския продуцент Патрик Сандрен, ще се проведе на 13 и 14 юни във филмотечно кино „Огеон“ от 11:00 до 19:00 часа. Входът е свободен.

ФИЛМ НА СЕДМИЦАТА

Последният ергенски запой

С приближаването на всяка сватба идва времето и за ергенско парти. Дъг се запътва към Лас Вегас със своите приятели Фил и Стю, както и с бъдещия си шурей Алън, който си пада загубеняк. Четиримата се регистрират в хотел „Цезарс Палас“ и като за начало на вечерта решават да се отправят към покрива на сградата, където да ударят по едно в чест на Дъг. Всички пият за „Нощта, която никога няма да забравят“, но всъщност това е последното нещо, което си спомнят... Събуждат се сред купчина

празни бутилки, което си е съвсем в реда на нещата, но какво прави в ста-

ята им бебе, което никога не са виждали, а в банята се е разположил тигър?

За сметка на това младоженецът липсва. Тогава историята се обръща назад – Фил, Стю и Алън трябва да си съберат мислите и да проследят всяка следа от нощта, която би ги отвела до мястото, където са видели Дъг за последно. Докато спомените им се проявяват, тримата все повече осъзнават колко яко са загазили.

Градски провокации

Бойко Колев е известен на българската публика като майстор на копия, но от няколко години насама твори предимно авторски картини, изпълнени в стила на хиперреализма. Техниката му на рисуване – „вндърпейнтинг“, е изключително прецизна, а най-любопитното е, че той няма художествено образование. Новата му самостоятелна изложба е озаглавена „8“ не защото се търси нещо мистично или знаково, а просто защото платната са осем на брой. В някои от творбите е търсен дълбок философски смисъл, а в други акцентът е върху играта със светлината, сянката и самите цветове. Тъй като Бойко Колев е модерен художник, много често сюжетите в картините му са провокирани от съвременната градска среда. В настоящата му изложба такива са картините „Шоколад“ и „Кафе в осем сутринта“. Той е пресъздал по невероятен начин трудни за рисуване материали като хартия, станиол, стъкло, порцелан, камък и стомана. Стилочетите, които се пресичат в новите му творби, са попарт, фотореализъм и хиперреализъм. Изложбата „8“ е в галерия „Париж“ до 30 юни.

КНИГА НА СЕДМИЦАТА

Вещиците от Истуик

Вещиците - три модерни жени, разведени и опасни, живеят в старомодно градче. Всяка от тях копнее да срещне мъжа на живота си в това място, пълно със смотаняци. Артистични и страстни, те прелъстяват дори най-закостенелите женени мъже. Не надейно в града пристига тайнствен богаташ, който веднага

омайва зажадените за ласки жени. Но дали тази поява е случайна? Или е резултат от заклинанията на трите красавици? Загадъчният мъж ги примамва в своя замък, където събужда заспалите им чувствени фантазии и най-съкровена им женска злосторност.

„Вещиците от Истуик“ е една от най-известните творби на покойния Джон Ъпдайк. Именно неговите

изтънчен, ироничен и порочен стил го направи световноизвестен. Носителят на „Пулицър“, чиито романи и разкази се превърнаха в хроника на живота в малкия американски град, бе един от най-продуктивните автори в Америка. Публикувал е 22 романа и още дузина сборници с къси разкази, както и поезия, литературна критика, детски книжки, мемоари.

Pearl in the crown

Company Viana with a social project in town of Banya

On 4 June 2009 in town of Banya, Karlovo municipality, the first sod was turned for a new kindergarten. The first stage of the project is worth BGN 110,000, while the total amount is worth above BGN 300,000. Company SD Viana OOD is builder of the

kindergarten, while Karlovo municipality provided the money by a social program. The mayors of Karlovo eng. Nayden Naydenov and of Banya Parten Gichev and the president of company SD Viana OOD and Deputy Chairman of the Bulgarian Construction Chamber

Venelin Terziev opened the ceremony. "Today is a happy day for all citizens of Banya and most of all for the small 3-, 4-, 5-year-old citizens of our town. We do our best to make better conditions for their development and education," said the mayor of Banya Parten Gichev at

the opening of the event. "Congratulations!" turned to the citizens of Banya eng. Nayden Naydenov, mayor of Karlovo municipality. "It was high time that something should be done in this direction in Banya. I think the town deserves its new gain. It is within the context

of the social program of Karlovo municipality. I have to say now that if Karlovo municipality is a crown, town of Banya is the pearl in the crown." "I will address you with "Dear friends" because I feel myself a Banya citizen," said at the start of the project Mr

Vili Terziev, president of company SD Viana OOD, and added "It is a great honor and responsibility for us to be chosen as builders of such social construction site and we shall do our best to finish it ahead of schedule and at the highest quality."

Yanaki Stoilov

I expect a complicated situation after the elections

"I would specify as a very significant task the development of anti-crisis policy as currently the main problems concern the people's incomes, the security of workplaces, the development of the country's economy which requires except direct management also changes in legislation, as for example commitment of the financial

sector, i.e. strengthening the regulations in the financial and banking sphere so that they work to a great extent for the needs of real economy. These are legislative as well as management measures and I think they should be continued and extended literally in the next months, right after the end of the elections."

The Chamber offers legislative changes to the authorities

Proposals for amendments to the Public Procurement Act will prepare Chairmen of Regional Offices and Management of the Bulgarian Construction Chamber. At a meeting in Pamporovo was decided the proposals to be collected in the headquarters within a week and to be processed and formulated by 30 August. The aim is not only constructors to be alleviated in the crisis but also to ensure more transparent environment for the sector in the future. The host of the meeting in the heart of the Rhodopes was the Regional Office Smolyan. "The idea of the meeting was to have a calm talk on the situation of the construction companies and to make proposals how to solve those problems that are urgent at the moment. It was easy last year when we had a lot of work. Now we are all working in the conditions of a crisis and our activities have to be well-measured, productive, exact and clear, and as far as our civil structure can do that," said in his report the Chairman of the Bulgarian Construction Chamber eng. Simeon Peshov. He listened attentively to all who wanted to express their opinion on the outcome of the crisis and the situation in the different regions and gave an account of his recent appointments and the results of them to constructors. A worker recently asked me: What is

this company SALE that is everywhere? This speaks enough of the situation at the moment. There are no buyers for our production, no entrepreneurs and no investors. But I want you to be sure that we, the management of the Chamber in Sofia, work a lot to alleviate the companies. In October we said that the only way out is in the European funds. They are number one in the program for our salvation. We put very sharply the problem on public procurement before the authorities. The Chamber cannot solve all problems but we are trying with all efforts to support and we do our best to help. One of my most important appointments recently was that with finance minister Plamen Oresharski. I acquainted him in detail with the situation of the sector. Together with the National Association of Municipalities we protested against a letter from the European Commission about the criteria of water supply and sewerage network projects. As a result of it the European Commission made a meeting with the three ministries – of Regional Development, of Environment, and of Finance, our Chamber and the Association of Municipalities. A committee was formed which helped to be deleted these crude criteria such as EUR 900 for citizen equivalent," added Peshov.

Bulgarian construction chamber

Emil Mladenov, Chairman of the Regional Office of BCC Kurdzhali

I think that there will be a boom in construction by the years 2012-2013. I expect as early as the end of this year the situation to start improving. Those who find a niche in modern technologies for work will have the best development.

In contrast to northwest Bulgaria where there is a tangible process of depopulation, here there is migration to the big town. In the recent several years 6,000 people moved to Kurdzhali. There are many workers in Western Europe – Spain, the Netherlands and UK, who bought homes in the town with the saved money. But now, when they come back they have homes but no jobs, which is a big problem in the region.

ОП на КСБ-Добрич: За безопасни условия на труд

Областното представителство на КСБ в Добрич организира обучение на длъжностни лица за безопасност и здраве в строителството. Това е продължение на утвърдената от КСБ програма с хорариум осем учебни часа. В нея ще бъдат разгледани проблемите, свързани с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд при строително-монтажните работи. Те произтичат от действащата в момента обновена нормативна уредба. Съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗБУТ осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд трябва да се извършва съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защитата на живота, здравето и работоспособността на работещите лица. За лектори са поканени известни специалисти по техника

на безопасността и опазване здравето на хората, работещи в строителния бранш. Добре е да се знае, че на всеки строителен обект в България трябва да има оторизирано лице, което да е преминало през това обучение. Сертификатът, който специализираните дружества издават, има валидност една година. Той може да бъде издаден само на кадри с минимум средно техническо образование, които да са на трудов договор в съответната фирма.

Добричкото представителство на КСБ тази година провежда опреснителните курсове съвместно с „Просперити“ ООД, притежаващо лиценз за професионално обучение на основание чл. 22, ал. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) с решение на управителния съвет на Националната агенция за професионално образование и обучение.

Арх. Белин Моллов:

Тези обучения могат да служат за образец

■ **Мариана Георгиева**

Камарата на строителите в България организира и финансира поредица от обучения, свързани с подготовката и реализацията на инвестиционни проекти по структурните фондове на ЕС, като се акцентира върху програми в областта на строителството. Те се провеждат в градовете София, Пловдив, Плевен, Добрич, Сливен и Велико Търново, като обхваща всички региони на страната. Обученията се организират с активното съдействие на Областните представителства на Строителната камара. Лектори бяха Ваня Тивидошева, експерт от „Митра консулт“ и арх. Белин Моллов, съветник в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. На трите семинара бяха обучени близо 400 души, които получиха удостоверения от Строителната камара.

Първото обучение се провежда през октомври и ноември 2008 г. В него взеха участие представители на строителни фирми, членуващи в КСБ. По време на лекциите бяха представени оперативните програми, имащи отношение към сектор „Строителство“.

Вторият семинар се състоя през февруари и март 2009 г. Този път обаче курсът на обучение преминава представителите на трите основни групи участници в инвестици-

Арх. Моллов връчва удостоверения на участниците в обучението

онния процес – бенефициенти, строителни фирми, архитекти и проектанти, които участват в планирането, подготовката и реализацията на инфраструктурни проекти, финансирани чрез оперативните програми. Този семинар акцентира върху теоретичните аспекти на процеса.

В началото на юни се проведе третото поред обучение, което може да се характеризира като надглаголо, като неговата цел беше да наблегне върху практическата страна при изработването на проектите по оперативни програми.

„Много се радвам, че се организират такива курсове, в които представители на общини, проектанти и фирми се обучават заедно. Това, което научих тук, ще ми бъде изключително полезно за в бъдеще“, споделя Гергана Алексиева,

представител на строителна фирма от София. „Обучението ми беше необходимо като допълнение към моята дейност“, подкрепя гумите и Надежда Евзениева, също представител на строителна фирма.

Арх. Белин Моллов определи съвместните обучения като образец в тази насока. Според него това дава възможност да се види къде са допирните точки, какви са проблемите и как чрез партньорство целият този процес може да стане по-ефективен. Той изрази желанието си за по-нататъшно сътрудничество както с Строителната камара, така и с в. „Строител“. „Бих искал да публикуваме добри практики, информационни материали и да направим така, че това знание да стигне до най-широк кръг потребители“, добави в заключение той.

РЕКЛАМНА ТАРИФА	
ПЪРВА СТРАНИЦА	
под главата (макс. 50 кв.см)	60 лв./кв.см
колони (най-лява и най-дясна)	50 лв./кв.см
ПОСЛЕДНА СТРАНИЦА	
Цяла страница	2500 лв.
1/2 страница	1300 лв.
1/4 страница	800 лв.
ВЪТРЕШНИ СТРАНИЦИ	
Цяла страница	1800 лв.
1/2 страница	1100 лв.
1/4 страница	600 лв.
КАРЕТА	
(мин. обем 40 кв.см)	13 лв./кв.см
банер бранд страница	400 лв.
РУБРИКИ	
под главата - 10 кв.см	250 лв.
МАЛКИ ОБЯВИ	
за 25,5 кв.см	80 лв.
ВЛОЖКИ до 50 г и до А4	
за целия тираж	0,30/бр.
УТЕЖНЕНИЯ	
Трета страница - цяла	12%
Фиксирана страница	15%
PR материал - една страница	15%
PR материал - половин страница	15%
ОБЕМНИ ОТСТЪПКИ	
от 2000 до 4000 лв	3%
от 4001 до 7000 лв	5%
от 7001 до 10 000 лв	8%
над 10 000	10%
за членове на Камарата	10%
за рекламна агенция	10%
Всички цени в тарифата са без ДДС	
За контакти: 02 / 806 29 12; 29; мобилен: 0884 20 22 57; e-mail: vestnikstroitel@abv.bg	

ПЛАМЕН КРАЛЕВ премина техническия преглед за „24 часа на Льо Ман“

Първият българин в „24 часа на Льо Ман“ премина през техническите прегледи, които се провеждат ден преди свободните тренировки в центъра на едноименния град

Състезателните коли и пилотите преминават през проверките пред замъка, който е символ на Льо Ман и родно място на Хенри Плантагенет, първия крал на Англия и родоначалник на известната династия. Организаторите на „24 часа на Льо Ман“ имат допълнителни критерии към пилотите за допускане в състезанието. На първо място, това е покриване на време, не по-бавно от 125% от това на най-бързата кола на пистата, което се очаква да бъде прототипът на заводските отбори на „Пежо“ или „Ауди“.

Също така всеки дебютиращ пилот държи тест, който изисква преминаването на 140 км през деня и 45 км през нощта, след което ще бъде преценено дали пилотът ще бъде допуснат до състезанието.

„Чувствам се спокоен, сигурен съм, че ще покрия критериите за участие. Много зависи от представянето ми на Льо Ман, но със сигурност ще продължа участие в Льо Ман като пилот на голяма българска компания“, каза Пламен Кралев пред БНР.

■ Материалите са подготвени с любезното съдействие на www.cross-bg.net

КАНАЛ 1

ПЕТЪК, 12 юни
06:40 - Национален календар. 105г. от рождението на поета Атанас Далчев 06:45 - Денят започва - сутрешен блок 09:35 - Здраве 10:15 - Дързост и красота - тв филм /2273 епизод/ 11:10 - Пътуване до края на улицата. „Сен Жермен де Пре“ - документален филм 12:00 - По света и у нас 12:25 - Последната утопия - телевизията според Роберто Роселини 14:15 - Под тъгата - различните наши деца 14:45 - Атлас. Средата на света 15:15 - Вкусът на живота с Вася Ганчева 16:00 - По света и у нас 16:10 - Новини на турски език 16:25 - Телепазарен прозорец 16:40 - Били и Бъди - анимационен филм 16:50 - 13+ 17:30 - Седмо чувство - семейна игра 18:00 - По света и у нас 18:30 - 130 години БНБ 20:00 - По света и у нас 20:50 - Панорама с Бойко Василев 21:50 - 50 години БНТ. 1980 21:55 - Есенин - тв филм /10 епизод/ 22:50 - По света и у нас 23:00 - Джими Хендрикс и „Илектрик Лейбленг“ /музикален филм

СЪБОТА, 13 юни
07:40 - За децата 10:15 - Всички пред екрана 11:00 - Памет българска с проф. Божидар Димитров 12:00 - По света и у нас 12:25 - Бразди 12:55 - Иде нашенската музика - фолклор 13:40 - Минута е много - тв състезание 14:30 - Децата, които спасиха лятото - игрален филм 15:40 - Урок по родолюбие 16:25 - В кадър. Най-малките чудеса - документален филм 16:55 - Футбол. „Пирин“ - „Левски“ 19:00 - Уолт Дисни представя. „Хана Монтана“ и „Магьосниците от Уевърли Плейс“ - тв филми 20:00 - По света и у нас 20:50 - Шоуто на Канала 21:40 - Прегръдяхе 13 - игрален филм /Франция, 2004г./, режисьор Пиер Морел, 6 ролите. Сирил Рафаели, Давид Бел и др. /12/ 23:10 - По света и у нас

23:20 - Трето полувреме

НЕДЕЛЯ, 14 юни
06:55 - Национален календар. 115г. от рождението на политика Димитър Пешев 07:00 - За децата 10:00 - Непознатата земя 10:30 - Вярта и общество с Горан Благоев 11:00 - Неделяно матине. 12:00 - По света и у нас 12:30 - В неделя с... 15:30 - Световен шампионат по мотоциклетизъм на писта. MotoGP - репортаж от Каталония 16:30 - Световен шампионат по мотокрос - пряко предаване от Троян 17:45 - Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс 18:15 - Спортна треска 18:45 - БНТ представя „Кой е този Коста Цонев“ - документален филм 20:00 - По света и у нас 20:40 - Моето семейство - тв филм 21:10 - Футбол. Нова Зеландия - Испания 23:25 - По света и у нас 23:35 - Шоу „Елит“ - предаване за шоубизнес

бТВ
ПЕТЪК, 12 юни
06:50 - „Тази сутрин“ - информационно предаване 09:30 - „Бон Апети“ - кулинарно шоу с Иван Звездев 10:00 - „Частът на мама“ - токшоу за настоящи и бъдещи родители с водещи Ива и Боги 11:00 - „Господарката на Троя“ - сериал, еп. 54 12:00 - бТВ Новините - обедна емисия 12:30 - „Шоуто на Слави“ /п./ 13:30 - „Лицето на гругата“ - сериал, еп. 88 14:30 - „Буря в рая“ - сериал, еп. 183 15:30 - „SMS“ - сериал, еп. 109 16:00 - „Любовни игри“ - телевизионна игра с водещ Лина Златева 16:30 - „Горчиво“ - шоу за младоженци 17:00 - „Любовта е във въздуха“ - еп. 33 18:00 - „Нека говорят с Росен Петров“ - токшоу 19:00 - бТВ Новините - централна емисия 20:00 - „Бягство към победата“ - риалити шоу 21:00 - „Комичите“ - комедийно шоу 22:00 - бТВ Новините - късна емисия 22:30 - „Шоуто на Слави. Бягство към победата“ -

токшоу 23:30 - „Моите мили съседи“ - сериал, еп. 37

СЪБОТА, 13 юни
07:00 - „Капитан Фламинго“ - сериал, сезон 2, еп. 10 07:30 - „Алагин“ - сериал, еп. 3 08:00 - Dave the Barbarian - анимация, еп. 1 08:30 - „Кой е по-по-най“ - детско шоу с водещ Бате Енчо 09:30 - „Бон Апети“ - кулинарно предаване с Иван Звездев 10:00 - „Огледала“ - предаване за мода и стил с водещ Радост Драганова 11:00 - „Търси се...“ - токшоу с водещи Меги и Нели 12:00 - „Глобусът“ - предаване за туризъм с водещ Карина Караньотова 12:30 - „Нау-смешните животни и хора на планетата 13:00 - „Любимецът на жените“ - част 1 - Романтически, Италия, 2001 г., 15:00 - „Форт Бояр“ /п./ - сезон 2 16:00 - „Опасно близо“ - документална поредица за Лили Иванова, еп. 7 17:00 - „Море от любов“ - токшоу с водещ Наталия Симеонова 18:00 - „Сезимозраф“ - предаване за полемика и анализи с водещ Светла Петрова 19:00 - бТВ Новините. централна емисия 20:00 - „Ясновидци“ - риалити шоу 21:00 - „Шепот от отвъдното“ - сериал, сезон 2, еп. 21 22:00 - бТВ Новините - късна емисия 23:40 - „От любов към израта“ - Романтическа драма, САЩ, 1999 г.,

НЕДЕЛЯ, 14 юни
07:30 - „Алагин“ - сериал, еп. 4 08:00 - Dave the Barbarian - анимация, еп. 2 08:30 - „Изнервени ченгета“ - сериал, еп. 3 09:00 - „Сблъсък“ - сутрешно токшоу с водещи Ива и Андрей 10:30 - „Отпечатъци“ - коментарно токшоу с водещ Мира Баджева 11:30 - „Топ Гълър“ - автомобилно шоу 12:00 - Mediatix 2009 - документален филм 12:30 - „Двама мъже и половина“ - сериал, сезон 4, еп. 22 13:00 - „Любимецът на жените“ - част 2 - Романтически, Италия, 2001 г., Режисьор. Масимо Спано, В ролите. Харди Крюгер Jr., Витория Белведере, Гила фон Вајтершаузен,

Джулиано Джема, Елеонора Брилиагори 15:00 - „Форт Бояр“ /п./ - сезон 2 16:00 - „Зона Спорт“ - обзорно спортно предаване 16:30 - „Междувъздушни войни. Войната на клонингите“ - еп. 17, 18 17:30 - „Изповедта на една малолетна актриса“ - Романтическа комедия, САЩ, 2004 г., Режисьор. Сара Шугърман, В ролите. Линдзи Лоън, Алисън Пил, Мегън Фокс, Глен Хедли, Каръл Кейн, Адам Гарсия и др. 19:00 - бТВ Новините. централна емисия 20:00 - „Реставрация“ - Драма, САЩ, 1995 г., 22:10 - бТВ Новините. късна емисия 22:40 - „Без грехи“ - развлекателно шоу 23:10 - „Шепот от отвъдното“ - сезон 2, еп. 17

ПЕТЪК, 12 юни
07:00 - „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ 09:30 - „На кафе“ - предаване на НТВ 12:00 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 12:30 - „Господари на ефира“ - забавно предаване на НТВ /п./ 13:00 - „Страсти на леда“ - сериен филм 14:00 - „Блясък“ - сериен филм 14:30 - „Мелодията на сърцето“ - сериен филм 16:30 - „1001 нощ“ - сериен филм 18:00 - „Сделка или не“ - телевизионна игра 19:00 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 20:00 - „Стани богат“ - съветовна ТВ игра 21:00 - „Д-р Хаус“ - сериен филм, 5 сезон 22:00 - „Господари на ефира“ - забавно предаване на НТВ 22:30 - „24“ - сериен филм, 7 сезон 23:30 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 23:45 - „Лас Вегас“ - сериен филм, 5 сезон

СЪБОТА, 13 юни
06:00 - „Гостите на “Здравей, България“ - предаване на НТВ 07:00 - Икономас 07:30 - „Животът и приключенията на Джуниър Лио“ - дет. анимационен сериал, 3 сезон 08:00 -

„Каспър“ - детски анимационен сериал 08:30 - „Капитан Скарлет“ - детски анимационен сериал 09:00 - „Лабораторията на Декстър“ - детски анимационен сериал, 3 сезон 09:30 - „Мисия Моят Дом 10:00 - „Пасионара“ - с уч. на Джейсън Аюзък, Тереза Ръсел, София Милош, Еми Росъм, Сеймър Касел, Робърт Монтано и др. 12:00 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 12:15 - „Пазарен навигатор“ - предаване за икономика 12:30 - „50 първи срещи“ 14:15 - „Природни сили“ 16:15 - „Спечели среща с Таг Хамилтън“ 18:00 - „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ 19:00 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 19:30 - „Темата на Нова 20:00 - „Пълна луница“ - комедийно ТВ шоу 21:00 - „Как да разкараш гаджето за 10 дни“ 23:10 - „Горещо“ - телевизионен таблоу с Венета Райкова

НЕДЕЛЯ, 14 юни
07:30 - „Животът и приключенията на Джуниър Лио“ - дет. анимационен сериал, 3 сезон 08:00 - „Каспър“ - детски анимационен сериал 08:30 - „Капитан Скарлет“ - детски анимационен сериал 09:00 - Частъ на Уорнър: „Лабораторията на Декстър“ - детски анимационен филм, 3 сезон 09:30 - Х-Мен: Еволюция“ - детски анимационен филм, сезон 3 10:00 - „Семейство Флинтстоун“ - детски анимационен сериал 10:20 - „Спирит: Жребецът от Кимарон“ - детски анимационен филм 12:00 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 12:15 - „България: различната“ - предаване за туризъм 12:30 - „Полн“ - с уч. на Джина Роуандс, Чичо Марин, Брус Дейвисън, Джей Мор, Тони Шалуб, Трини Алваро и др. 14:15 - „Глезлите“ - с уч. на Алисън Мичалка, Аманда Мичалка, Джак Коумън, Майкъл Тревино, Крис Калингър и др. 16:00 - „Коефициент за интелигентност“ 18:00 - „На четири очи“ с Цветанка Ризова 19:00 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 19:30 - „Те-

мата на Нова 20:00 - „Прецакването“ - с уч. на Робърт Де Ниро, Едуард Нортоун, Анджела Басет, Марлон Брандо, Джейми Харолд и др. 22:20 - „Календар“ - информационна емисия на НТВ 22:40 - „Две гимнази гула“

ПЕТЪК, 12 юни
01:00 - Рали „Акрополис“ - Новините преди старта 01:30 - Кеч: Класически мачове от WWF 09:30 - „WTCC магазин“ 10:00 - Рали „Акрополис“ - Новините преди старта 10:30 - Футбол, Световни квалификации: Холандия - Норвегия 11:30 - Футбол, Световни квалификации: Швеция - Малта 12:15 - Футбол, Младежки турнир Тулон: Полуфинал 13:30 - Тенис, АТР: Турнир „Куинс“, пряко 16:45 - Колоездене: „Дофине либере“ (шести етап), пряко 18:15 - Тенис, АТР: Турнир „Куинс“, пряко 21:30 - Футбол, Младежки турнир Тулон: Финал, пряко 23:30 - Автомобилни новини 23:45 - Рали „Акрополис“ - Обзор на първия ден

СЪБОТА, 13 юни
00:30 - „YOZ 01:00 - Футбол, Кула на УЕФА: Четвъртфинал 09:30 - „Евроголове уикенд“ 10:00 - Футбол, Кула на УЕФА: Четвъртфинал 12:00 - Снукър, Световно първенство: О’Съливан - Бингъм, Кинг - МакЛауд, пряко 14:45 - Автомобилизъм: Световни сери „Рено“ Барселона, пряко 15:45 - Мотоциклетизъм: „24 часа на Льо Ман“, пряко 17:00 - Колоездене, Обиколка на Турция: Финике - Анталия (седми етап) 17:30 - Снукър, Световно първенство: Хенгри - Уилямс, ДТА - Хоукинс, пряко 19:30 - Тенис, WTA: Турнир в Чарлстън, пряко 21:45 - Бокс: Себастиан Демер - Алфредо Контрерас, пряко от Монреал

Фото: © Божидар Марков

Триумф на младите български дизайнери

Искрен Лозанов е победителят в българския финал на конкурса за бельо Triumph Inspiration Award 2009

На оригинален и възбудяващ ревю-спектакъл в хотел „Хилтън“ бе избран българският финалист на конкурса за бельо Triumph Inspiration Award 2009. Дизайнерското творение „Ден и нощ“ на победителя Искрен Лозанов, III курс бакалавър в Националната художествена академия, е вдъхновено от гения в изкуството на XX век – Пабло Пикасо. Искрен Лозанов спечели шестседмичен стаж в списание „Ел“ – България, и уникалната възможност да представи страната ни на световния финал на конкурса Triumph Inspiration Award 2009, който ще се проведе през септември в Милано.

Почетното второ място спечели Ина Чокова, II

Моделът „Кармен“ на Ина Чокова, класиран на второ място

- Дора Блек-Хемплер – управител на „Триумф Интернационал София“, и членове - проф. Любомир Стойков – председател на Академията за мода и преподавател в НХА; проф. Майа Богданова – дизайнер и преподавател в НХА; Мария Георгиева – главен редактор на списание „Ел“ – България; Александра Иванова – автор и продуцент на предаването „Огледала“ по Би Ти Ви, и известната българска дизайнерка Аля Милушева, носителка на „Златна игла“ на Академията за мода за 2008 г.

Всички участници в конкурса бяха подходи

Победителят в конкурса Искрен Лозанов с модела си, вдъхновен от Пикасо

курс бакалавър, със своето дизайнерско творение „Кармен“. Миглена Карова, II курс магистър, зае трето място в националния финал с модела си, вдъхновен от иконата Европа. Те спечелиха съответно четири- и двуседмичен стаж в елитното модно списание „Ел“ - България, което, заедно с предаването „Огледала“ по Би Ти Ви, е медиен партньор на конкурса.

Талантливите студенти от НХА бяха оценявани от авторитетно и компетентно жури в състав: председател

Моделът „Клеопатра“ на Наталия Живкова

Дора Блек-Хемплер с модела победител в българския финал на конкурса

изключително творчески към задачата. Иконите, интерпретирани по оригинален начин от тях, накараха

зрителите да се разходят из различните епохи и характерните за тях символи и стилове. Разнообразието от теми, оригиналното творческо представяне на моделите и сценичното изпълнение превърнаха спектакъла във вдъхновяващо фешън изживяване. Модната разходка започна от митичната древноост, премина през епохата на Клод Моне и Пабло Пикасо, декоративната хармония на Алфонс Муха, оригиналният стил на Хундертвасер, кокетната анимационна героиня Бети Буп, за да стигне до стила на съвременната поп икона Ейми Уайнхаус.

Водеща на ревю-спектакъла бе лъчезарната Рагост Драганова.

Както през 2008 г., така и сега, моделът, удостоен с първа награда на световния финал, ще се адаптира от дизайнерите на „Триумф“ и през 2010 г. ще бъде пуснат за производство като лимитирана серия, която ще се продава в избрани магазини по цял свят. Неговият автор (победителят в конкурса) ще получи и награда от 15 хил. евро. Класираните на второ и трето място на световния финал автори на дизайнерски проекти ще получат съответно 10 хил. и 5 хил. евро.

Морска русалка е новата Мерилин Монро

Мария Илиева и Андреа заедно в „Усещане за жена“

С грандиозен спектакъл премина и третият кръг от националния конкурс „Да бъдеш Мерилин – усещане за жена“, който се организира с подкрепата на дамските цигари Merilyn Slims в петзвездения грандхотел „Поморие“. С двуседмични кастинги сред над 50 момичета от Бургас и региона бяха селектирани 15 морски Мерилинки, сред които журито избра 19-годишната Гергана Чакърова от Поморие. На второ място е Деница Стоянова - 19 г. и на трето Нели Вахъфова

Деси Банова и Айвън

- 18 г., и двете от Бургас. Победителките получиха

голяма парична награда, уикенд в петзвезден хотел, часовник и ръчно изработено за конкурса бижу с Мерилин Монро. Всички участници получиха специални награди от официалния спонсор Merilyn Slims.

Духът на Мерилин, флирт и секси цигари с гръх на ванилия бе възроден и с характерните за звездата бели рокли, специално направени за конкурса от фирма „Миро“. Спектакълът отново събра елита

на Бургас, а за добрата атмосфера на над 130-те гости се погрижиха фолк дивата Андреа, поп изпълнителката Мария Илиева и момчетата от „Максимус бойс“ и техният солист Айвън, който се изяви и като водещ заедно с ослепителната Деси Банова.

Финалният „Да бъдеш Мерилин – усещане за жена“ ще се проведе на 11 юни в София. В него участие ще вземат по пет призъорки от всеки регионален кръг и най-известните български звезди от поп и фолк сцената.

Победителката Гергана Чакърова и певицата Мария Илиева

Страницата е подготвена с любезното съдействие на

Fashion.bg

ИЗДАТЕЛ „СТРОИТЕЛ“ ЕАД

Прокурист - Главен редактор
Редактори
Водещ броя
Консултант
Репортери
Фоторепортер

Ренета Николова
 Георги Сотиров
 Елица Илчева
 Явор Симеонов
 Борислав Брайков
 Мариана Корчакова
 Дария Захариева
 Силвия Рагославова
 Виолета Михайлова
 Камен Влахов

тел. 8062942
 тел. 8062912
 тел. 8062921
 тел. 8062912
 тел. 8062921
 тел. 8062921
 тел. 8062929
 тел. 8062921
 тел. 8062941

Коректор
Превог
Технически секретар
Графичен дизайн
Уредник
Реклама
 Е-mail - vestnikstroitel@abv.bg
 Адрес - бул. „Драган Цанков“ 2
 Печат - „Печатница София“ ЕООД

Светла Евстатиева
 Емилия Пищалова
 Цветелина Янева
 Влади Георгиев
 Мария Славкова
 Стоян Димитров
 тел. 8062929
 тел. 8062941
 тел. 8062934
 тел. 8062912 / 29
Разпространение:
 „Български пощи“ ЕАД
 „Агенция Стрела“ ЕООД

Султанатът на Оман инвестира в перспективите на България

■ Гасан Насър

Когато се заговори за султани, всеки се сеща за султана на Бруней. В същото време има един негов колега, който не е толкова богат, но със сигурност е двойно поексцентричен. Според списание „Форбс“ владетелят на Оман Кабус бин Сауд е на 10-о място по богатство сред коронованите особи с лично състояние 1,1 млрд. долара. Султанът управлява малкото си кралство от 1970 г., което го прави най-дългогодишния близкоизточен управник след Муамар Кадафи. Възпитаник на британската военна академия „Сандхърст“, той идва на власт след безкръвен преврат срещу баща си Сауд ибн Таимур. За да засили властта си, Кабус бин Сауд се жени за братовчедка си, но после се разделя с нея. Любител на високите скорости, султанът има в гаража си два мерцедеса „Пулман“ и неизброимо количество „Ферари“ и „Ламборгини“. Най-ценната му придобивка обаче е 500-футова яхта на стойност над 500 млн. долара.

Оман е с население 2,7 млн. и площ от 309 хил. кв. км с пустинен климат.

Тайно и полека една близкоизточна държава е на път да стане един от най-големите инвеститори в България. Между 500 млн. и 1 млрд. долара е инвестирал в България до момента султанатът на Оман. За сравнение - Великобритания е инвестирала 850 млн. евро у нас през 2007 г.

Новата оманска придобивка стана ясна преди месец. Според съобщение на Българската фондова борса мажоритарният акционер в Корпоративна и търговска банка „Бромек“ ЕООД с 1,8 млн. акции, или 30% от капитала, е Оманският държавен резервен фонд. Борсата, където се търгуват акциите на

КТБ, прие с възторг сделката. Книжата поскъпнаха с малко под 10% за един ден, достигайки 70 лв. за брой при 65 лв. ден преди това. Цената на сделката не беше обявена. Според запознати обаче може да се говори за сума от над 100 млн. евро и очаквани инвестиции от няколко милиона долара.

„Оманците са изключително прагматични хора, завършили престижни западни университети. Затова са избрали България като добро място за инвестиции“, заяви почетният консул на Оман проф. Стоян Денчев. „Заслугата за привличането на арабските капитали е на бившия премиер Симеон Сакскобургготски. Неговите лични контакти със султан Кабус бин Сауд, както и с ключови министри и обществени фигури, помогнаха тези пари да не заобиколят страната ни“, разказа Денчев.

Оманският държавен резервен фонд е създаден през 1980 г. с 8 млрд. долара за инвестиции в чужбина. Той се финансира с 15% от годишните приходи от продажбата на петрол и газ. Основната

причина да се инвестират тези пари в чужбина са притесненията, че черното злато в Оман свършва.

Султанатът проявява интерес към България още от 2006 г. През 2007 г. той бе посетен от тогавашния икономически министър Румен Овчаров. Близкоизточната държава обеща да инвестира у нас 4 млрд. евро. Част от тях щяха да се насочат към

проекта „Белене“. Други 700 млн. евро бяха заделени за нефтопробурга в Бургас-Александруполис. Държавният фонд на Оман участва с 8% като акционер в тръбата.

През юли 2007 г. стана факт и сделката за „Супер Боровец“. Фондът купи дял от 33,5% в друкеството „Рила Боровец 2004“. Акциите бяха придобити от инвестиционния фонд „Екуест“, чийто представител тогава беше Георги Крумов. „Рила Самоков 2004“ държи 1 977 131 кв. м земя за строителство в курорта.

Освен тези инвестиции обаче султанатът смята да инвестира и в

други проекти в България. Преди известно време друк негов фонд е закупил 37 дка в столичния квартал „Манастирски ливади“ за изграждане на затворен комплекс.

През миналата година у нас е бил шейх Шамхари, представител на една от най-богатите фамилии в султаната. Запознати твърдят, че той се е интересувал от покупката на металургичния комбинат „Кремиковци“. Заради бащата около него обаче шейхът се е отказал. Но все още иска да инвестира в недвижимо имущество и в изграждането на машиностроителни заводи в Плевен и Велико Търново.

Освен инвеститор, султанът на Оман е и голям гарител на България. Миналата година той дарил над 700 хил. долара. Половината от парите бяха за реставрацията на Томбул джамия в Шумен, а с останалите бяха закупени линейки и джипове за нуждите на министерствата на здравеопазването и извънредните ситуации.

БЛИЦ

Какви функции изпълнява вашето представителство в България?

Представителството в София се грижи за интересите на султаната в България. Между двете държави все още няма посолства, затова работя за развитието на отношенията между България и Оман.

Какви могат да бъдат интересите между двете страни?

България е нов член в ЕС и има развиваща се икономика - това привлича оманските инве-

Представителят на султаната на Оман в България г-н Али Бин Абдула ал Махруги е роден през 1961 г. в Маскат, женен, има четири деца. Завършил е МВА във Великобритания. От 1987 г. работи във външното министерство на Оман, бил е дипломат в оманското посолство в Лондон. Преди да пристигне в България през август 2008 г., е бил временно управляващ посолството на Оман в Париж.

стители, най-вече в недвижими имоти и туризма. Български фирми и инвеститори могат да работят в строителството и инфраструктурните проекти, защото в Оман има прогрес в строителството на големите

жилищни и новите търговски комплекси.

Защо работят ваши фирми тук, но не и наши фирми в Оман?

За съжаление търговският

обмен между България и Оман е много слаб и причината е заради слабия интерес на българските инвеститори в района на Арабския залив.

Как може да се активизират връзките между България и Оман?

Регистрацията на чужди фирми в Оман е свободна и максимално улеснена. Българските граждани могат да получат виза в деня на подаване на молбата. Цената на визата е 30 евро - еднократна, а срещу 50 евро - многократна за срок от една година.